

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 05 ਜੁਲਾਈ 2025 ਸਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay- 91-9780634849) HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

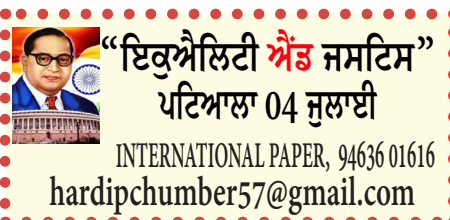
ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਮੋਗਾ ਹਰਬੰਸ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਕੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ, ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ

ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਕਸਬਾ ਕੋਟ ਇਸੇ ਖਾ ਵਿਖੇ ਹਰਬੰਸ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ’ਚ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ’ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕਿ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਹਰਬੰਸ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਕੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਨੇ ਵਾਹ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲਜੀਤ ਕੰਬੋਜ 55 ਸਾਲ

ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਮੋਗਾ ਮੈਡੀਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਜਮੇਰ ਕਾਲੜਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੋਟ ਇਸੇ ਖਾ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਅਨਿਲਜੀਤ ਕੰਬੋਜ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਲਟੀਪਲ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ- ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜੁਲਾਈ 2025 ਤੋਂ ਡੀਏ 4% ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

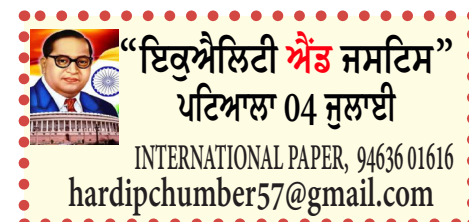

ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਤੇਹਫਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ’ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜੁਲਾਈ 2025 ਤੋਂ ਡੀਏ 4% ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਮੌਜੂਦਾ 55% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 59% ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਧਦੇ CPI-IW ਸੂਚਕਾਂਕ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। AICPI-IW ਜਾਂ CPI-IW ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ/

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ CPI-IW ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਇਹ CPI (ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕਾਂਕ) ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੰਜਿਊਮਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਇੰਡੈਕਸ (AICPI-IW) ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮਈ 2025 ਵਿੱਚ, AIC-PI 0.5 ਅੰਕ ਵਧ ਕੇ 144 ਹੋ

ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ 143 ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ 143.5 ਸੀ। ਸੂਚਕਾਂਕ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਜੂਨ ਵਿੱਚ 144.5 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਔਸਤ ਸੂਚਕਾਂਕ 144.17 ਹੋਵੇਗਾ। 7ਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਔਸਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ, ਡੀਏ ਲਗਭਗ 58.85% ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ 59% ਤੱਕ ਰਾਉਂਡ ਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਲੱਛਣ ਵਜੋਂ, ਬੰਗਲੌਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਦਲਿਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਤਕਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦਲਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦਲਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀੜਤ ਬੰਗਲੌਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਥਪੂਰਨ

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਦੂਰੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੀਣਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫਰਜ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ “ਇੰਚਾਰਜ” ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਵਾਧੂ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ “ਇੰਚਾਰਜ” ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਈ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।”

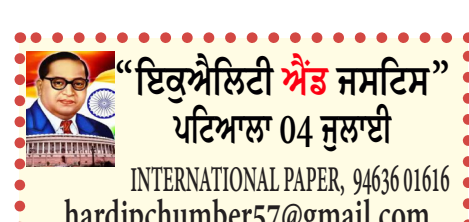
ਸੋਮਾਸ਼ੇਖਰ; ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਗੇਸ਼ ਪੀਸੀ; ਪੀਐਮ-ਊਸ਼ਾ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੁਦੇਸ਼ ਵੀ; ਅਤੇ ਦੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਐਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੁਰਲੀਧਰ ਬੀਐਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦਲਿਤ ਅਕਸਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੀਣਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਦਲਿਤ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਈਆਈਟੀ ਅਤੇ ਆਈਆਈਐਸਸੀ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰਾ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨਾ ਦੇਖੇ, ਇਨਸਾਫ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਬ ਦੇਖੇ-SC

ਨਾ ਦੇਖੇ”। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (Supreme Court) ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਰੱਬ

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। M Sundresh and K Vinod

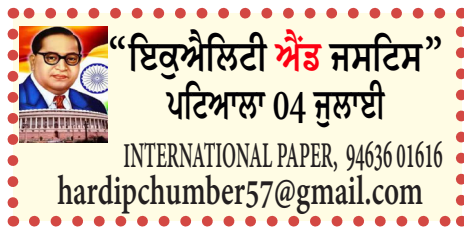
ਸੁੰਦਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਚੰਦਰਨ (Justices M ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਿੱਖਣੀ ਕੀਤੀ।

Chandran) ਨੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਿੱਖਣੀ ਕੀਤੀ।

ਨਾਅਰੇ ਬਨਾਮ ਹਕੀਕਤ: ਕਿਸਾਨਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਨਾਅਰੇ ਦਾ ਖੇਖਲੇਪਣ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ - ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਤੱਕ - ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ, ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਮੰਤਵ ਇਕੋ ਹੀ ਹੁੰਦਾ, ਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਰਮ ਤੋਂ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਨਾਅਰੇ ਬਨਾਮ ਹਕੀਕਤ: ਕਿਸਾਨਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਖੇਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹੈਦਰਾਬਾਦ: ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਏਆਈਸੀਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ 19 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਟਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੌਧੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ‘ਤੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ, ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ‘ਤੇ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੱਕ, ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ, ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ‘ਅਹਿੰਸਾ’ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿਰੁੱਧ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਕੋਠਾਗੁਡੇਮ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

‘ਜੈ ਬਾਪੂ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਝਲਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਗਾਂਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਕਿਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ (ਮਿਸ ਵਰਲਡ ਪੜ੍ਹੋ) ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸਮਾਗਮਾਂ (ਭਾਰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਪੜ੍ਹੋ) ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ‘ਜੈ ਭੀਮ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਖੇਖਲਾਪਣ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ

ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ‘ਦਲਿਤ ਬੰਧੂ’ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਥਰਡ-ਡਿਗਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਯੰਤੀ ‘ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਣ ਤੱਕ।

ਨਾਅਰੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ, ‘ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਖੁਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਆਰਐਸ, ਜਿਸਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ, ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦਸਵੀਂ ਸ਼ਡਿਊਲ (ਦਲ-ਬਦਲੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੀਆਰਐਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਿਖਰ ‘ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ “ਲਾਹ ਕੇ ਪਰੇਡ” ਕਰਨਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਰ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ‘ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੜਗੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ - ਪੁਲਿਸ ਵਧੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਤੱਕ - ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ, ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

‘ਜੈ ਬਾਪੂ, ਜੈ ਭੀਮ, ਜੈ ਸੰਵਿਧਾਨ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖੇਖਲੇਪਣ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ:

• 19 ਸਤੰਬਰ, 2024 - ਫਸਲ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਕੋਡੰਗਲ (ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਲਕੇ) ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਜਾ ਭਵਨ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਤੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਗਾਏ

• 31 ਮਾਰਚ, 2025 - ਕਾਂਚਾ ਗਾਚੀਬੇਵਲੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

• 24 ਜੁਲਾਈ, 2024 - ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲਿਤ

ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਥਰਡ-ਡਿਗਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

• 13 ਮਾਰਚ, 2025 - ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਲਸ ਨਿਊਜ਼ ਦੇ ਐਮਡੀ ਪੀ ਰੇਵਤੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਬੰਦੀ ਸੰਧਿਆ ਨੂੰ ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵੀਡੀਓ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ

• 15 ਮਾਰਚ, 2025 - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੀਡੀਆ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਰੁੱਧ “ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, “ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਪਰੇਡ” ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ।

• 28 ਮਈ, 2024 - ਆਦਿਲਾਬਾਦ - ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਦ ਲਈ ਬੀਜ ਵੰਡ ਕੇਂਦਰਾਂ ‘ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ।

• ਨਵੰਬਰ 2024 - ਲਾਗਾਚੇਰਲਾ - ਫਾਰਮਾ ਹੱਥ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ

• ਮਈ 2024 - ਆਦਿਲਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਾਇਤੂ ਬੰਧੂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਾਲ ਖਿੰਡਾਇਆ ਗਿਆ

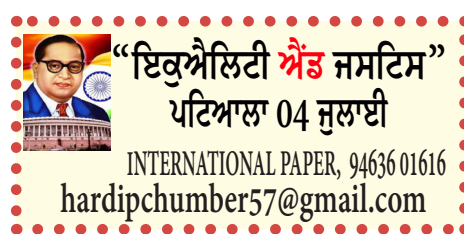
ਹਥਕੜੀਆਂ ਸ਼ਾਸਨ:

• ਲਾਗਾਚੇਰਲਾ: ਦਸੰਬਰ 12-13, 2024 - ਫਾਰਮਾ ਪਿੰਡ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸਾਨ ਹੀਰੀਆ ਨਾਇਕ ਨੂੰ ਸੰਗਾਰੇਡੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਗਾਰੇਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਂਥੂਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

• ਜੋਗੁਲੰਬਾ ਗਡਵਾਲ: ਜੂਨ 17-18, 2025 - ਰਾਜੇਲੀ ਦੇ 12 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪੇਡਾ ਧਨਵਾੜਾ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਈਥਾਨੌਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ; ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 17 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਲਮਪੁਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਘੁੰਮਾਇਆ ਗਿਆ।

• ਕੋਠਾਗੁਡੇਮ: 20 ਜੂਨ, 2025 - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਡੂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਈ ਖੋਦਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਨੂੰ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਇਕ ਲੱਖ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ‘ਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬਗ਼ੜੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਪੀੜਤ

ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਇਕ ਲੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਈ ਐਸਐਸਪੀ ਦੇ

ਰੀਡਰ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

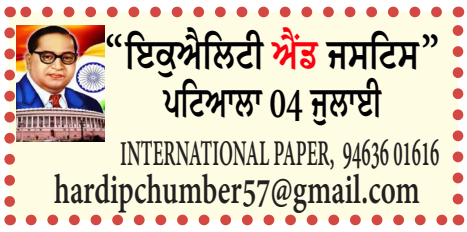
ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬਗ਼ੜੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਪੀੜਤ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ‘ਤੇ ਐਸਐਸਪੀ ਦੇ ਰੀਡਰ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੱਕਾ

ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਡੀਐਸਪੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਦੇ ਭਰਾ ਕਰਮਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਵਿਰੁਧ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ

ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਐਸਐਸਪੀ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁਧ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ, ਡੀਐਸਪੀ ਰਾਜਨਪਾਲ ਨੇ ਐਸਐਸਪੀ ਡਾ. ਪ੍ਰਗਿਆ ਜੈਨ ਦੇ ਰੀਡਰ ਏਐਸਆਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਰੀਡਰ ਨੇ ਤੁਰਤ ਐਸਐਸਪੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਨਪਾਲ ਵਿਰੁਧ ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਟਕਾਂਗਾ (ਪੁਨਾ, 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1932)

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ, ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਬਾਲਗ ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਮਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ “ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐਂਟੀ-ਅਛੂਤਤਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ” ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸੱਦੇ ‘ਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਕੰਮ ਲਈ

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪੁਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਆਰ.ਐਸ. ਘਾਟਗੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ।

“ਕੰਪਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਪੁਣੇ, ਸ਼ੇਲਾਪੁਰ ਅਤੇ ਨਿਪਾਨੀ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਣੇ ਦੀ ਫੇਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। ਉਹ 21 ਮਈ 1932 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਲੂਸ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਲੂਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੀੜ

ਅਹਿਲਿਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਜੋ ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ, ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਬੀ. ਲੈਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੈਬੇ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਲੈਬੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਧੋਹੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਅਖੌਤੀ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਬੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਆਰਟਸ ਕਾਲਜ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵਕਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਸਮਝਣਗੇ। ਲੈਬੇ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਨ।

ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਜੋਂ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਵੀ ਕਰਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ, “ਮੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਟੱਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਉਸ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਟਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਨੀਚ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਸਨ ਜੋ “ਬੰਬੇ ਕ੍ਰੋਨਿਕਲ” ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ - ਸੰਪਾਦਕ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਮੰਦਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੂਹ, ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਦਾਅਵਤ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ, ਅਨਾਜ, ਕੱਪੜੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਉਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਓ ਬਹਾਦਰ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਗਵਾਈ ਸਾਂਝੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ

ਚੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੇ 24 ਮਈ 1932 ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਿਪਾਨੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੀਵਾਨ ਬਹਾਦਰ ਲੈਬੇ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਗ ਵੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ

ਉਹ ਸਮਾਜ ਜੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਬਣਾਇਆ

ਲੜੀ ਵਾਰ ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ

(ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

ਕਾਲੀਕਟ ਦੇ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਪੁਜਾਰੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ‘ਤੇ ਦੇ ਇੰਚ ਚੌੜੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਚਮੜੀ ਵਾਲੀ ਪੱਟੀ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੱਟੀ ਕ੍ਰਿਵਾਮ੍ਰਿਗਮ ਨਾਮਕ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਗਧੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੁਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਇਹ ਪੱਟੀ ਪਹਿਨਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ 14 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਿੱਚ ਦੀਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਸਦੀ ਚਮੜੇ ਦੀ ਪੱਟੀ ਉਤਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਧਾਗਿਆਂ ਵਾਲਾ ਧਾਗਾ (ਯੱਗੋਪਵੀਤ) ਪਹਿਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਰਸਮ ਬਹੁਤ ਧੂਮਧਾਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪੁਜਾਰੀ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸੁਪਾਰੀ ਦੇ ਪੱਤੇ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਸੇ ਜਾਂ ਮੱਛੀ ਨਹੀਂ ਖਾ

ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਟੱਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੁਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਡਾ

ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ। ਬਾਕੀ ਭਰਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅਣਵਿਆਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਭਰਾ

ਅਣਵਿਆਹੇ ਹਨ ਉਹ ਨਾਇਰ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਔਰਤ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,

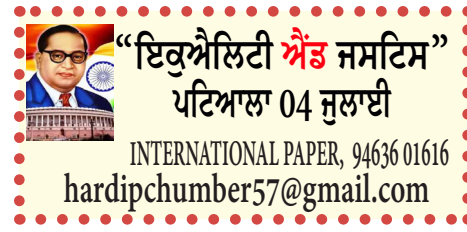
ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਦਿਨ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਲੜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੀ ਰਾਜੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀਆਂ, ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾ ਸਕਦੇ

ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ। ਰਾਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਇਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਲਾਬਾਰ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਇਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਨੇਕ ਲੋਕ ਹਨ। ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਧਰਮ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਕੋਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਕੋਲ ਧਨੁਸ਼ ਅਤੇ ਤੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਕੋਲ ਬਰਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਤੋਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਨਾਇਰ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਨਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਬੇਦਾਗ਼ ਹਨ। ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦੇ। ਉਹ ਨਾਇਰ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾਇਰ ਨਾਲ ਪੀਂਦੇ ਹਨ।

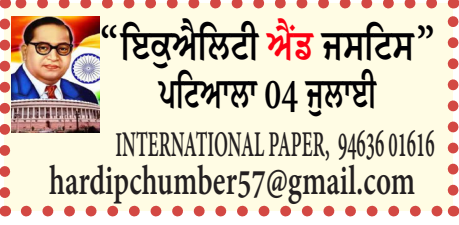
ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ੍ਹ.....

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ

ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ—ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ

ਮੁਸਲਿਮ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ: ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਭਾਰਤੀ ਬਣੋ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਸਲਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀਅਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਉਬਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੜਬੜ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

1526 ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਲਤਨਤ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਥਾ ਸੀ (ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ), ਜਦੋਂ ਸੁਲਤਾਨ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅੱਬਾਸੀ ਖਲੀਫ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ 1258 ਵਿੱਚ ਹਲਾਗੂ ਖਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਮੰਗੋਲ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਬਗਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਹਿਰਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 1527 ਤੱਕ ਰਿਹਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਖਲੀਫ਼ਾ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਓਟੋਮਨ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੁਲਤਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਖਲੀਫ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਗਵਰਨਰ। ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਤੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਓਟੋਮੈਨ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਦਸ਼ਾਹ (ਬਾਦਸ਼ਾਹ) ਕਿਹਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਭਾਰਤ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖਲੀਫ਼ਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ 1857 ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਮੁਗਲ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਮੁਸਲਿਮ ਹਾਕਮ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ। ਆਪਣੀ ਭਟਕਦੀ ਹੋਈ ਧਰਮ-ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਓਟੋਮੈਨ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਲਿਆ। ਮੁਸਲਿਮ ਹਾਕਮ ਵਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਹਾਕਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਆਮ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਘਬਰਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਸਹਿਜ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਫਾਟ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤੁਰਕੀ-ਪੱਖੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਭਾਰ 1877-78 ਦੇ ਰੂਸੋ-ਤੁਰਕੀ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਮੁਹੰਮਦਨ ਐਂਗਲੋ ਓਰੀਐਂਟਲ ਕਾਲਜ, ਜੋ ਕਿ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸੀ, ਨੇ ਤੁਰਕੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਫੇਜ਼ - ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਟੈਸਲ ਵਾਲੀ ਲਾਲ ਟੋਪੀ - ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਓਟੋਮੈਨ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਖਿਲਾਫਤ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਬਨਾਮ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਹਾਕਮ ਵਰਗ ਨੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿ-ਧਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਉਭਰਿਆ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰ ਸਈਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਪੈਰੀਪੈਟਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਜਮਾਲੂਦੀਨ ਅਫਗਾਨੀ (1838-1897) ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼-ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਨਾ ਕਾਰਨ ਸੀ - ਅਤੇ ਸਰ ਸਈਅਦ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਨ - ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਗਲੋਬਲ ਇਸਲਾਮ ਜਾਂ ਉਮਾਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਉਲਟ - ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜੋ ਪੂਰੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਗਲੋਬਲ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਦ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਲਦੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸਨ। ਡੂੰਘੇ

ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਰਾਜ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਓਟੋਮਨ ਖਲੀਫ਼ਾ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਉੱਤੇ ਉਭਰਿਆ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਇੱਕ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਵੱਈਏ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਲਾਨਾ ਅਬੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਏ। 1912-13 ਦੀਆਂ ਬਾਲਕਨ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਓਟੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲੇ ਗਏ ਝਟਕਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ 1912 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਰਦੂ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ, ਅਲ ਹਿਲਾਲ (ਕ਼ੀਸੈਟ) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ 1914 ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ 1915 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ, ਅਲ ਬਲਾਘ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ, ਜਿਸਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੱਖਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਜੋਂ ਇੰਨਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਮਾਹ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ

ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦੀ ਉੱਦਮ, ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਵਰਤਾਰਾ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਅਜੀਬ ਵਿਰਾਸਤ ਕਦੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਘੇਰਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਓਟੋਮਨ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤੁਰਕ ਖੁਦ ਇਸਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ 1924 ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਰਬ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹਨ, ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਪਰ ਅਰਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਫਲ ਬਗਾਵਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੀ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਰਕ ਜਾਂ ਅਰਬ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਰ ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਜੀਬ ਪਿੱਛਾ ‘ਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੇ “ਗੈਰ-ਇਸਲਾਮੀ” ਵਿਵਹਾਰ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਅਰਬਾਂ ਨੂੰ ਓਟੋਮੈਨ ਸਾਮਰਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸਲਾਮੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੂਰਖਤਾ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਮਝ ਅਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਗ ਦੇ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਲੈ ਜਾਇਆ। ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਜਾਂ, ਦਿਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ ਤੁਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ? ਐਮ.ਕੇ. ਗਾਂਧੀ ਸਮੂਹਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇਸ ਸੂਖਮਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਖਿਲਾਫਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ।

ਦੋਹਰੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਭਰਮ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਸਨ - ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੁਸਲਿਮ ਵਜੋਂ - ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮ-ਅਵਸਥਾ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਲਾਘਾ ਸੀ, ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਨੇਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ (1878-1931) ਨੇ 1930 ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਿਹਾ: “ਮੈਂ ਬਰਾਬਰ ਆਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਚੱਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਜੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਭਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਸਾਰ ਹੈ... ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਚੱਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਹਰੇਕ 300 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦੇ।”

ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਸਲਿਮ ਚੱਕਰ ਭਾਰਤੀ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਕੀ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੂ ਵੀ, ਭਾਰਤੀ ਚੱਕਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਕੀ ਉਹ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦਾਇਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ, ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿ-ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ?

ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿ-ਧਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਹਮਵਤਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ

ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ?

ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਸਲਿਮ ਸਰਕਲ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਮਾਹ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਘੱਟ, ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਰਕੂ ਵੱਖਵਾਦ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫੈਸੀ ਸ਼ਬਦ ਸੀ। ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਨ-ਇਸਲਾਮਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਈ ਅੱਲਾਮਾ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾ, ਤਰਾਨਾ-ਏ ਹਿੰਦੀ (ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੀਤ), ਸਾਰਾ ਜਹਾਂ ਸੇ ਅੱਛਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹਮਾਰਾ, ਹਮ ਬੁਲਬੁਲੇਂ ਹੈਂ ਇਸਕੀ, ਯੇ ਗੁਲਸੀਤਾਂ ਹਮਾਰਾ, ਚੀਨ-ਓ ਅਰਬ ਹਮਾਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹਮਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਮਰ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਟ ਕੀਤਾ; ਮੁਸਲਿਮ ਹੈਂ ਹਮ ਵਤਨ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਜਹਾਂ ਹਮਾਰਾ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਕਵਿਤਾ, ਤਰਾਨਾ-ਏ ਮਿਲੀ (ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਗੀਤ) ਵਿੱਚ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਤੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਜੋਂ

ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਮਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮਾਹ ਫਿਕਸੇਸ਼ਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਲੀਫ਼ਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ।

ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਉਮਾਹ-ਪੱਖੀ ਰੁਖ਼ ਸਾਡਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਬਣ ਗਿਆ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰੁਖ਼ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਿਆਇਤ ਸੀ।

ਇਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਹਰਣ ਫਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਅਰਬ-ਯਹੂਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ‘ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਯਹੂਦੀ ‘ਆਤਮਾ ਦੇ ਸਾਥੀ’, ਹਰਮਨ ਕੈਲੇਨਬਾਖ (1871-1945) ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯਹੂਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 1,100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਟਾਲਸਟਾਏ ਫਾਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਹਰੀਜਨ ਦੇ 26 ਨਵੰਬਰ 1938 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ, ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫਲਸਤੀਨ ‘ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ

ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਚੋਣ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਬੋਲੋੜਾ ਪਿਆਰ

ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟਕਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਰਬ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ-ਪੱਖੀ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ, ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ; ਅਤੇ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ, ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਫਲਸਤੀਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਇੱਕੋ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ।

ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਸਲਿਮ-ਪੱਖੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ-ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਹਾਰ ‘ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਨਹੀਂ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਅਰਬ ਨਫ਼ਰਤ

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ; ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ; ਅਤੇ, ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਸੰਗਠਨ (OIC) ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 57 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 20 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤੀਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ 11 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, OIC ਦਾ “ਮੁਸਲਿਮ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਆਵਾਜ਼” ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜੋ “ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ” ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖੋਖਲਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

ਦੋ ਚੱਕਰ ਜਾਂ ਇੱਕ?

ਹਰ ਦਸ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ OIC ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਇਹ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਮਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਉੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਉਹ ਦੋ ਸਰਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੰਨੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਯਕੀਨਨ, ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਸੰਕਲਪਾਂ ‘ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ: ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਭਾਰਤੀ ਬਣੋ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀਅਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਮੁਸਲਿਮਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸਰਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ, ਦੋ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਿਸਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਬਨ ਖਾਲਦੂਨ ਭਾਰਤੀ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ @ IbnKhalidunIndic ‘ਤੇ ਟਵੀਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਨਿੱਜੀ ਹਨ।

ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਨੋਟ: ਅਸੀਂ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੀ ਉਪਨਾਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(ਆਮਾਨ ਆਲਮ ਖਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ)

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗਧੇ ਘੋੜੇ ਵਾਂਗ ਰਿਕਸ਼ੇ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਜੁੜ ਕੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੋਮਨਿਸਟ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਕੋਮਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਮਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ ਜੱਟਵਾਦ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ- ਬਾਜਵਾ

“Equality and justice”
Patiala 04 July
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ,
ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਤੋਂ:
ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ਤ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਭਾਈ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਨੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ

ਰਾਹੀਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਸੀ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ੇ ਜਾਂ ਹੁਣ ਬੈਟਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਈ ਰਿਕਸ਼ੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ

ਹੋਣਾ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਿਕਸ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ

ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੇ 33 ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਕੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ ਸੰਨ 2000 ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਢੇਲ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਵਚਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਤਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਉਹ ਖਾਣਾ ਚੁਕਕੇ ਖਾਦੇ ਨੇ

ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗਧੇ ਘੋੜੇ ਵਾਂਗ ਰਿਕਸ਼ੇ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਜੁੜ ਕੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ

ਦੀ ਹਾਲਤ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ ਸੰਨ 2000 ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਢੇਲ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਵਚਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਉਸ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਤਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਉਹ ਖਾਣਾ ਚੁਕਕੇ ਖਾਦੇ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾ ਬਾਅਦ ਰਾਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਕੱਪੜਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਜੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਗਾਵਤ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤਾ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਭੁੱਗੀਆਂ ਚੋਪੜੀਆ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਵਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕੋਮਨਿਸਟ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਕੋਮਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਮਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੀਡਰ ਜੱਟਵਾਦ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲੰਛੇਦਾਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾ ਅਨਰਜੀ ਅਤੇ ਪੈਸਾਂ ਖਾ ਰਹੇ ਨੇ ਅਤੇ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾ ਚ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆ ਤੇ ਮੋਟਾ ਪੈਸਾਂ ਹੜੱਪ ਰਹੇ ਹਨ

ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮੱਲੂਪੋਤਾ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੁਜੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 84,300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

“Equality and justice”
Patiala 04 July
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਗਦ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰਾਂ ਵੰਡੀ ਗਈ। ਬਾਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਪ੍ਰਿਅਾ ਪੁੱਤਰੀ ਬਲਵੀਰ ਰਾਮ ਨੂੰ 28000 ਰੁਪਏ, ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮੇਨਿਕਾ ਪੁੱਤਰੀ ਬਿੱਲੂ ਰਾਮ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦਾਸ ਨੂੰ 5000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਭਾਵਨਾ ਰਾਣੀ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਨੂੰ 20000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ

ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਪੁੱਤਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਲਾਲ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੁਖਮਨ ਅਤਰ ਪੁੱਤਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 5000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹਰਲੀਨ ਪੁੱਤਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ 3100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਨੂੰ 2100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸਾਨੀਆ ਪੁੱਤਰੀ ਰਾਮ ਪਾਲ ਨੂੰ 1100 ਰੁਪਏ

ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ੇਖਤ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਵੀ ਪਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਲੇੜਾਂ ਲਈ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਰਦੂ ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਆਰੰਭ

“Equality and justice”
Patiala 04 July
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਦਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਵੀ ਪਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਲੇੜਾਂ ਲਈ

ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਉਰਦੂ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਉਰਦੂ ਕੋਰਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੁਲਾਈ 2025 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਰਦੂ ਦੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਮਿਆਦ 6 ਮਹੀਨੇ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਰਗ

ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਲਾਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬਿਲ ਉਰਦੂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲਾਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੋਂ ਛੇ ਵਜੇ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਰਦੂ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਦਫ਼ਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਫ਼ਸਰ, ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 24, ਪੁਰਾਣੀ

ਬਿਲਡਿੰਗ, ਡੀ.ਸੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੁਫ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਾਰਮ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 15.7.2025 ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94633 58129 ਅਤੇ 82888 90179 ਉਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵੇਰਕਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਕਲੀ 3000 ਲਿਟਰ ਦੁੱਧ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਾਉਂਦੇ ਸੀ

“Equality and justice”
Patiala 04 July
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚਿੱਟੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧੰਦਾ , ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪਿੰਡ ਤਰੰਜਣੀਖੇੜਾ ! ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵੇਰਕਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸੈਕਟਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਹਿਲ ਵਰਗੇ

ਘਰ ਤੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ! ਜੋ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤ , ਸੈਂਪੂ ,ਕਾਸਟਿਕ ਵਗੈਰਾ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਨਾਲ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ! 3000 ਲਿਟਰ ਦੁੱਧ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਾਉਂਦੇ ਸੀ ! ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ

ਦੁੱਧ ਨਕਲੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ! ਇਸ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਪਦਾਰਥ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ! ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਿਗ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ “ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ, ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ , ਛੇੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ! ਮਿਲਾਵਟੀ ਵਸਤੂਆਂ ਖਾਣ

ਨਾਲ ਅੱਜ ਘਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ! ਅੱਜ ਮਿਲਾਵਟ ਖੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ !

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ - ਡਾ ਸੀਮਾਂ ਗਰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰੋਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਸੀਮਾ ਗਰਗ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਲ. ਐੱਚ. ਵੀਜ਼. ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਏ. . . ਐਮ. ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਝੜਪਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੁੱਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਸੀਮਾ ਗਰਗ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਸਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਪਰ ਦਸਤ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਟਾਪ ਦ ਡਾਸਟ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ, ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਦਸਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਸਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ, ਦੂਸ਼ਿਤ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਦਸਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਸਤ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੁਮੱਣਾ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਵਾਲਟੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਟੈਂਡਰਡ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੋਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮੋਰਿੰਡਾ 04 ਜੁਲਾਈ (ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ) ਡਾ.ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਤੇ ਡਾ.ਗੋਬਿੰਦ ਟੰਡਨ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਸੀ.ਐਚ. ਸੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਆਰੋਗਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੁਮੱਣਾ, ਬਲਾਕ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਵਾਲਟੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਡਾ.ਗੋਬਿੰਦ ਟੰਡਨ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸਾਫ-ਸਫਾਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਦੀ

ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੈਨੇਜਰ - ਕਮ - ਨੇ ਡਾ. ਅਫਸਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਵਾਲਟੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਡੇਲੀ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੌਰਾਨ ਟੀਮ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ

ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਾਇਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤਤਾ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬਲਾਕ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਐਜੂਕੇਟਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੀਮ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਲਗਨ ਦੀ

ਇਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ 31 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਆਰਐਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਕ ਕਾਰਨਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਘੋਲ ਕਿੱਥੇ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਬਲਾਕੀਪੁਰ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਪੌਦੇ ਲਾਏ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜਣ ਦਾ ਹੋਕਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ, 4 ਜੁਲਾਈ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੌਲ੍ਹ) ਦੀਵਾਨ ਟੇਡਰ ਮੱਲ ਵਿਰਾਸਤੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕੀਪੁਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਪਿੰਡ ਬਲਾਕੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਪੌਦੇ ਲਾਏ। ਸਵੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ

ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਮੌਕੇ ਗਿਆਨੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਪੌਦੇ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕੀਪੁਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਵਲੋਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ

ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਖਿਲਵਾੜ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਹੇੜੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜ ਕੇ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਵਲੰਟੀਅਰ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਗੁਰਭੋਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੁੱਖ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇੱਕ ਰੁਖ ਲਾਜ਼ਮੀਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕੀਪੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਜਸਗੁਰਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ।

ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਰੋਪੜ ਤੇ ਦਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਭਿਆਨਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟ

ਹੈਦੇ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਬਚਾਅ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ 4 ਜੁਲਾਈ (ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ) ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਭੋਜੇ ਮਾਜਰਾ ਭਲਿਆਣ ਮਾਰਗ ਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਦਾ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਭਿਆਨਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਖੀ ਦੇਖੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਸਲਾਬਤਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪਿੰਡ ਭੋਜੇ ਮਾਜਰਾ ਭਲਿਆਣ ਮਾਰਗ ਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਸਵਾਰ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਦਾ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਜਣੇ ਪਿੰਡ ਭੋਜੇਮਾਜਰੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟਿਵਾ ਨੂੰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ 2 ਔਰਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਜਣੇ ਰੋਪੜ ਤੇ ਦਵਾਈ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਸੱਟਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੋਪੜ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਸੱਟਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪੀ ਜੀ ਆਈ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਦੇ ਘੱਟ

ਸੱਟਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਤੇ ਪੌਣੇ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਮਬੂਲੈਂਸ ਪਹੁੰਚੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਰੋਪੜ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੇ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਪੜ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ - ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਥਾਨਕ ਮੈਡੀਸਨ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਚੈਪਟਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਬਿਊਟੀ ਸੈਲੂਨ ਦੀ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ 25 ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੌਲੀ ਚੀਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਪਰਮਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਸਚਦੇਵਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਿੱਪੀ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਮਜੀਤ ਸੱਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਨਰ ਦਾ ਦਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕਿੱਟ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਊਟੀ ਸੈਲੂਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸੱਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡੌਲੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ 8 ਬੈਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਧਿਆਪਕਾ ਰਜਨੀ ਅਤੇ ਪੂਨਮ, ਨਜਮ ਰਿਆੜ, ਜਸਵੀਨ ਸੇਖੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

11,000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਲੇਖਾਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕਾਬੂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

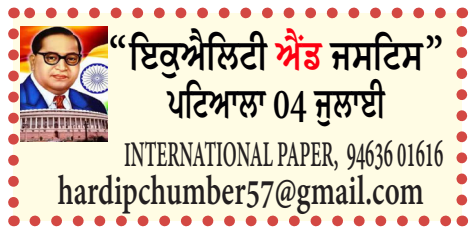
ਰਾਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਧਨੌਲਾ ਕਸਬੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ 2,21,402 ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਸਦੇ ਬਕਾਇਆ

ਭੁਗਤਾਨ ਚੈੱਕ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਬਦਲੇ 11000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਉਪਰੰਤ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ 11000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਦੀਪਕ ਸੇਤੀਆ ਨੂੰ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤਸੀਹਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ‘ਤੇ, ਅਸੀਂ ਤਸੀਹਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ‘ਉੱਚ ਜੋਖਮ’ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐੱਨਐੱਚਆਰਸੀ) ਦੇ ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਕਮੀ ਦਰਮਿਆਨ, ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੋੜ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਚੌਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਈ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 2025” ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਵੱਈਏ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਡੇਟਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਹੁਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਸੀਹਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। “ਇੰਡੀਆ ਜਸਟਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 2025” ਨੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਔਰਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ।

ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ:

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਤਸੀਹਿਆਂ ਪੱਖੋਂ “ਉੱਚ ਜੋਖਮ” ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

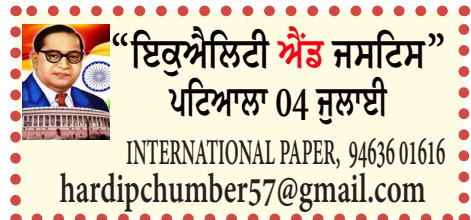
ਕੋਲੰਬੀਆ ਲਾਅ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਵਰਲਡ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਗੇਸਟ ਟਾਰਚਰ (ਓਐੱਮਸੀਟੀ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ “ਗਲੋਬਲ ਟਾਰਚਰ ਇੰਡੈਕਸ 2025” ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ “ਉੱਚ ਜੋਖਮ” ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ?

ਓਐੱਮਸੀਟੀ, ਜੋ ਤਸੀਹਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਚ ਨੇ ਓਐੱਮਸੀਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਸੂਚੀ (ਇੰਡੈਕਸ) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ 26 ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੱਤ ਵਿਸ਼ੇ ਲਏ ਗਏ:

ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਟਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਸੁਨਾਮ, 3 ਜੁਲਾਈ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) —

ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮ ਦੇ ਵਰ੍ਹਾ 2025-2026 ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਦ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਪ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ “ਡਾਕਟਰਜ਼ ਡੇ” ਮੌਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਗਰਗ, ਡਾ. ਰੇਮਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ. ਹਰਦੀਪ ਬਾਵਾ, ਡਾ. ਸ਼ਿਵ ਜਿੰਦਲ, ਡਾ. ਬੀ. ਕੇ. ਗੋਇਲ, ਡਾ. ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਿਧਾਰਥ ਫੁੱਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ “ਚਾਰਟਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਡੇ” ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਚਾਰਟਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਰੇਹਿਤ ਗਰਗ, ਸੀਏ ਲਲਿਤ ਕਾਂਸਲ, ਸੀਏ

ਭੁਵਨੇਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਸੀਏ ਹਰਸ਼ ਜੈਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਨੇ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਜਰਨਲ ਹਾਊਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਗਦੀਪ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਟਰੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਅਰੰਭ ‘ਤੇ ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ (IPP) ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਰਿੰਪੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲਲੇਖਯੋਗ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਜਗਦੀਪ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਗਰਵਾਲ ਸਭਾ ਸੁਨਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰ ਵਿਕਰਮ ਗਰਗ ਵਿਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਪ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਬਕਾ ਰੇਟਰੀ ਗਵਰਨਰ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਕਾਂਸਲ, ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਟੇਈ, ਚਰਨ ਦਾਸ ਗੋਇਲ, ਸੁਮਿਤ ਬੰਦਲਿਸ਼, ਪ੍ਰਭਾਤ ਜਿੰਦਲ, ਯਸ਼ਪਾਲ ਮੰਗਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਵੀਨ ਜੈਨ, ਸੰਦੀਪ ਜੈਨ, ਸਤੀਸ਼ ਮਿਤਲ, ਸ਼ਿਵ ਜਿੰਦਲ,

ਰਾਕੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਸਲ, ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਕਰਮ ਗਰਗ, ਰਾਜਨ ਹੋਡਲਾ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਹੋਡਲਾ, ਮਦਨ ਲਾਲ, ਪਵਨ ਹੰਜਰਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਗਹਿਰ, ਕਮਲ ਗਰਗ, ਤਨੁਜ, ਅਤੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਗਲਾ, ਐਮ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਰਚਨਾ ਗੁਪਤਾ, ਹਰੀਸ਼ ਗੋਇਲ, ਅਨਿਲ ਜੁਨੇਜਾ, ਹਰੀਸ਼ ਗਖੜ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸੱਗੂ, ਪ੍ਰਮੋਦ (ਨੀਤੂ), ਨਰੇਸ਼ ਗੋਇਲ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਨਿਰਵਾਣ, ਰਾਜੇਸ਼ ਗੋਇਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਗਰਗ, ਜੇਨਸ ਗੁਪਤਾ, ਪੁਨੀਤ ਬੰਸਲ, ਵਿਨੋਦ ਗਰਗ, ਰਮੇਸ਼ ਗਰਗ (ਬੀਕੇਓ), ਲਾਡੀ ਚੰਦ, ਕਮਲ ਅੱਗਰਵਾਲ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਗੋਇਲ (ਸ਼ਸ਼ੀ), ਅਸ਼ੋਕ ਗੋਇਲ, ਰਾਜਨ ਸਿੰਗਲਾ, ਅਨੂਪ ਗੋਇਲ, ਸੰਦੀਪ ਦੀਪਾ, ਸੰਜੇ ਬੰਦਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਵਨੀਤ ਗਰਗ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦਫਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਲ

ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਨਮਾਨਿਤ*

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ- 3 ਜੁਲਾਈ 2025(ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ) ਅੱਜ ਦਫਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ. ਸਿੱ) ਜਸਪਾਲ ਮੋਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐ.ਸਿੱ) ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ) ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ‘ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਰਾਹਤ ਹੇਟਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ‘ਚ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੀ

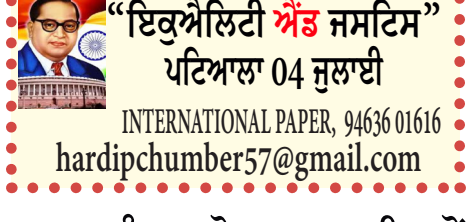
ਪਹਿਲ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਇਸ ਸਮਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ. ਸਿੱ) ਜਸਪਾਲ ਮੋਹਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਾਲ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਕੁੜੀਆਂ) ਲੱਖੋਵਾਲੀ, ਸਾਕਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਿਤਿਕਾ ਨੂੰ ਦਸ - ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਰਾਜਪਾਲ (ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ) ਪਿੰਡ ਮਲੇਟ, ਬਲਰਾਜ (ਮਜ਼ਦੂਰ) ਪਿੰਡ ਮਲੇਟ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ (ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ) ਪਿੰਡ ਮਲੇਟ, ਬਾਜ ਸਿੰਘ (ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰ) ਪਿੰਡ ਭੀਟੀਵਾਲਾ, ਲਾਲ ਚੰਦ (ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ) ਰੁਪਾਣਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ) ਦੇਦਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪਾਲ (ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ) ਕੋਠੇ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ (ਪੇਂਟਰ) ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਦੇ

ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਛਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਡੀਐਸਐਮ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਏਸੀ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਪਕ ਬਾਂਸਲ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਸੁਨੀਲ ਗਰਗ, ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਬੱਤਰਾ, ਮੈਡਮ ਬਬੀਤਾ, ਵਿਵੇਕ ਜੈਨ, ਅੰਕੁਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਬੀਆਰਸੀ ਰਾਹੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ

ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ

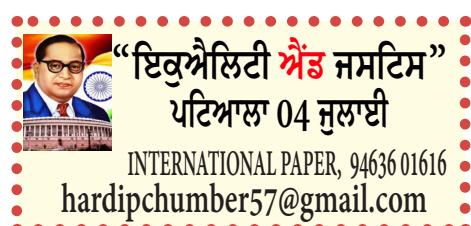
ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ (Punjab) ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ

ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਗੌਰਵ ਲੁਬਰਾ ਨੇ ਚੰਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼

ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਛੁਪਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੋਣ ਖਰਚ ਦੇ ਸਹੀ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਸੀ ਪਾਈਟ ਕੈਂਪ ਬੇੜਾਵਾਲ ਵਿਖੇ ਏ.ਆਰ.ਓ. ਪਟਿਆਲਾ ਆਰਮੀ ਅਗਨੀਵੀਰ ਭਰਤੀ ਦੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਮਾਨਸਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਯੁਵਕ 07 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ-ਸਿਖਲਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ

ਮਾਨਸਾ, 04 ਜੁਲਾਈ: (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

ਏ.ਆਰ.ਓ. ਪਟਿਆਲਾ ਆਰਮੀ ਅਗਨੀਵੀਰ ਭਰਤੀ ਦਾ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ 04 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 13 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਯੁਵਕਾਂ ਲਈ ਸੀ-ਪਾਈਟ ਕੈਂਪ ਬੇੜਾਵਾਲ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਿਖਲਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੀ ਪਾਈਟ ਕੈਂਪ ਕਾਲਬਰਾਣੀ,

ਕੈਪਟਨ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ.ਆਰ.ਓ. ਪਟਿਆਲਾ ਆਰਮੀ ਅਗਨੀਵੀਰ ਭਰਤੀ ਦਾ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਮਿਤੀ 04 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 13 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਪਾਈਟ ਕੈਂਪ ਬੇੜਾਵਾਲ ਵਿਖੇ ਆ ਕੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ |

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਂਪ ਬੇੜਾਵਾਲ ‘ਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ

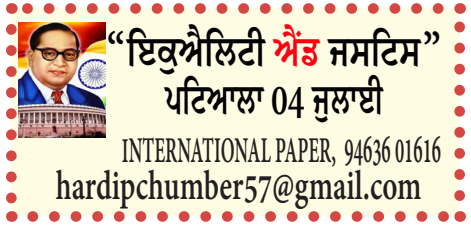
ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਇੰਸਟਰਕਟਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ | ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਹਵਾਨ ਯੁਵਕ 07 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 09 ਵਜੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੀ ਪਾਈਟ ਕੈਂਪ ਬੇੜਾਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਦਸਵੀਂ/ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ 02 ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਾਈਜ਼ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ |

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ

ਦੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ | ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਯੁਵਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ |

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੁਫਤ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ | ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 98148-50214, 90563-35220 ‘ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ |

ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਭੁਪਾਲ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ 21 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਰਵਾਇਆ ਬਹਾਲ,,, ਬੁਰਜ ਗਿੱਲ

ਮਾਨਸਾ 04ਜੁਲਾਈ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਡਕੌਂਦਾ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁਪਾਲ ਸਕੂਲ ਮੁਹਰੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਚੱਥੇ ਦਿਨ ਉਦੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਬੇ ਸਿੱਟਾ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਭੁਪਾਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਾਟਰ ਬਾਕਸ ਵਾਲੀ ਟੈਂਕੀ ਉੱਪਰ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

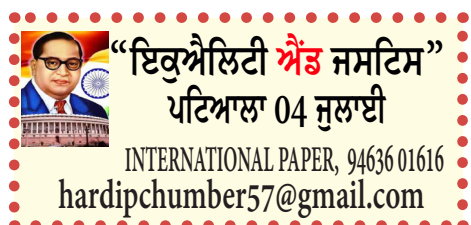

ਕਰਨ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ

ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਥੁੱਕ ਕੇ ਚੱਟਣਾ ਪਿਆ। ਉਹਨਾਂ 21 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੀ ਲਗਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀਬਾਘਾ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਚੱਕਅਲੀਸ਼ੇਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਲਕ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੋਲ ਆਏ ਅਨੇਕਾਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੈ! ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਝੁੱਕਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲਗੋਟੀ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਡਕੌਂਦਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਕਲੀਆ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਦਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲੇਵਾਂ ਧੰਨਾ ਮੱਲ ਗੋਇਲ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ੀਨਰ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀਬਾਘਾ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮੂ ਸਿੰਘ ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਮਾਉ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਇਲਾਕਾ ਬੰਗਾ ਦੇ ਬਲਰਾਜ ਸੇਢੀ ਕਾਫ਼ਲੇ ‘ਚੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ

ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਕਾਮਾ ਬਲਰਾਜ ਉਰਫ਼ ਸੇਢੀ ਪਿੰਡ ਪੁਨੀਆਂ ਜ਼ਿਲਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ) ਮਿਤੀ 2 ਜੁਲਾਈ 2025 ਇਨਕਲਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਬਲਰਾਜ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਸਨ। ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਗੌਰਮਿੰਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ 32 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਤੀਂ ਅਚਾਨਕ ਸਿਹਤ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸਾਥੀ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਸਾਥੀ ਬਲਰਾਜ ਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਜਨਵਰੀ

1960 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜੌੜੇ ਉੱਪਲਾਂ ਤਹਿਸੀਲ ਨਕੋਦਰ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਿੰਦਰ ਵਾਸੀ ਬਿਲਗਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੇਹੱਦ ਕਠਿਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਇਲਾਕਾ ਬੰਗਾ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ

ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। 3 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਇਲਾਕਾ ਬੰਗਾ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਗੁਣਾਚੌਰ, ਦੇਵ ਰਾਜ ਗੁਣਾਚੌਰ, ਤੀਰਥ ਰਸੂਲਪੁਰੀ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਰਾਏਪੁਰ ਡੱਬਾ, ਜਸਪਾਲ ਜੱਸਾ ਹੀਓ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਗੁਣਾਚੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪੁਨੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ 6 ਜੁਲਾਈ 2025 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਪਲਸ ਮੰਚ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ, ਲੇਖਕ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਕੁਨ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਪੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਗਰਾਓ, 4 ਜੁਲਾਈ 2025 - ਜਿੱਥੇ ਕਚਰੇ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ ਉੱਥੇ ਮਹਾਂਵੀਰ ਕਲੇਨੀ ਜਗਰਾਓ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਸੀਵਰ ਦੇ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਲੇਨੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਲੇਨੀ ਦੀ ਸੀਵਰ ਲਾਈਨ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕਲੇਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਗਲੀ

ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੀ ਵਾਰੜ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਬਿਕਰਮ ਜੱਸੀ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਿਕਰਮ ਜੱਸੀ ਵੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਸੀਵਰ ਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਹਾਲ ਗਲੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰੇ ਕਚਰੇ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਵਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲ

ਰਹੀਆਂ। ਕਲੇਨੀ ਅੰਦਰ ਫੈਲੀ ਗੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਲੇਨੀ ਵਾਸੀ ਗਗਨ ਚੇਪੜਾ, ਕੇਵਲ, ਸੇਨੂ, ਵਿਜੇ, ਹੈਪੀ ਵਧਵਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੌਂਸਲਰ ਵਿਕਰਮ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੰਨ ਉੱਤੇ ਜੁੰ ਨਹੀਂ

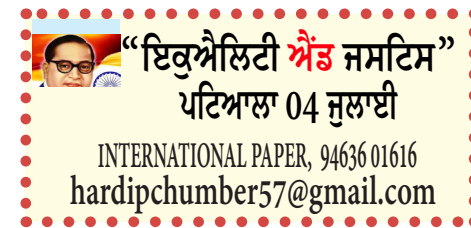
ਸਰਕੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲੇਨੀ ਅੰਦਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਹਾਮਾਰੀ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੌਂਸਲਰ

ਜਦੋਂ ਕਲੇਨੀ ਅੰਦਰ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸੀਵਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ ਨੌਂ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਬਿਕਰਮ ਜੱਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੀਵਰ ਲਾਈਨਾਂ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੜੀ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਨਵਾਂ ਮੋੜ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ‘ਚ ਚੜ੍ਹਿਆ ਵੰਸ਼

ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ‘ਚ ਕੈਦ ਹੋਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵੰਸ਼ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਲਾਪਤਾ

ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ‘ਚ ਚੜ੍ਹਦਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਟੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ‘ਚ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ 12 ਸਾਲਾਂ ਵੰਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਘਰ

ਤੋਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ‘ਚ ਹੋਮ ਗਾਰਡ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਉੱਪਰ ਤੈਨਾਤ ਹਨ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ

ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਆਟੇ ‘ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਰਤਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਆਟੇ ਚਾਲਕ ਜਦ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਘਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੰਸ਼ ਬਾਰੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ

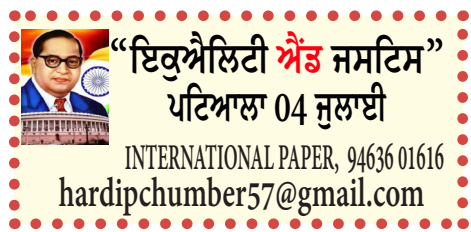
ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਲੜਕਾ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਹੈ। ਡੀਐਸਪੀ ਸਿਟੀ ਵਨ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਦੇ ਜਰੀਏ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੇ ਪੜ੍ਹਦਾ

ਹੋਇਆ ਬੱਚਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 12 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮ ਉਸਦਾ ਵੰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਕੂਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਰਤਿਆ। ਸਾਡੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਸ਼ਾਮ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਉਸਦੇ ਚਲਦੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜੀਆਰਪੀ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਦਸੂਹਾ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ !

• ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ‘ਚ ਹੋਇਆ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ, • ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰਾਂ ਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ, • ਸਰਜਰੀ ਦਾ 26 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ; ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ‘ਤੇ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ : ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, • ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬਣਾਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ :- ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ,4 ਜੁਲਾਈ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਦਸੂਹਾ ਵਰਗੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਬਟੋਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ ‘ਤੇ ਅੱਡਾ ਕੱਠਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ‘ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਘੜਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਡਾ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਇੰਚਾਰਜ ਮਹਿਲਾ ਐੱਸਐੱਮਓ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਬਟੋਰਨ ਅਤੇ ਬਿਏਟਰ ਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼ ਨਰਸਾਂ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ | ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਹਸਪਤਾਲ ਕਠਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਾਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਜਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿਸਟ ਕਰਨਾ ਸਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦ ਹੀ ਪੁੱਠੇ-ਸਿੱਧੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਠਾਰ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਹਸਪਤਾਲ ਖੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੀਏਐਮਐਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਜਾਅਲੀ ਡਾਕਟਰ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਲਤ ਪਲਸਤਰ ਅਤੇ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਗਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਟੋਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਸਵਾਤੀ ਐਸਐਮਓ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਜਾਇਜ਼ ਪੈਸਾ ਗਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਟੋਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੰਨਕੁਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਣਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ | ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦਸੂਹਾ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਲੱਖ ਗਰੀਬ

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਟੋਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਐਮ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇੰਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦਸੂਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਇੰਚਾਰਜ ਐੱਸਐੱਮਓ ਡਾ ਸਵਾਤੀ, ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦਸੂਹਾ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਘਾਲਾ ਮਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਵੱਡੇ ਖੁਲਾਸੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ | ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤਲਾਈ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਜਲੰਧਰ, ਐਸ.ਐਮ.ਓ. ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦਸੂਹਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਛਿੰਦਪਾਲ ਨਰਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ |

ਸਰਜਰੀ ਦਾ 26 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ; ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ‘ਤੇ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ :- ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ

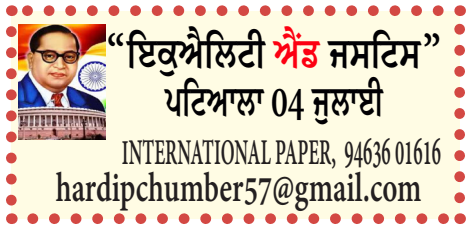
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਰਜਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ 25-26 ਸਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਜਰੀ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਓਰਥੋ ਸਰਜਨ ਅਤੇ ਦਸੂਹਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮਨਘੜਤ ਨੇ |

ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ :- ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਫਸਰ ਡਾ ਸੀਮਾ ਗਰਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ ਡਾ ਜਤਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ, ਏਸੀਐੱਸ ਡਾ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਡੀਕੇ) ਭੱਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ | ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪਰਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਈਜ਼ ਆਫ ਡੁਇੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ’ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ‘ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਸੂਬੇ ਭਰ ‘ਚੋਂ ਮੋਹਰੀ*

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਯੋਗ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਵਧਾਈ

ਮਾਨਸਾ, 03 ਜੁਲਾਈ: (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

‘ਈਜ਼ ਆਫ ਡੁਇੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ’ ਪੋਰਟਲ ਰੈਕਿੰਗ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ‘ਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ | ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘ਈਜ਼ ਆਫ ਡੁਇੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ’ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ‘ਚ ਆਸਾਨੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ

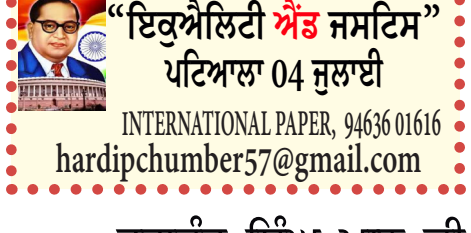
ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ | ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੋਰਟਲ ‘ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ‘ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੈਕਿੰਗ 60.63 ਫੀਸਦੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਨੇ 77.83 ਫੀਸਦੀ ਰੈਕਿੰਗ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ

ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ |

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਲੱਬਧੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ |

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸੁਤੰਤਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਫਸਰ ਰਾਹੁਲ ਗਰਗ ਤੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਬੀ.ਐਫ.ਓ. ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੋਰਪਾਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਮਲਦੀਪ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 20 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ 42 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ

- ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੱਕਾ ਹੱਲ : ਐਮ ਐਲ ਏ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, 4 ਜੁਲਾਈ 2025 - ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸੈਕਟਰ-79 ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਲਕਾ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਕੁੱਲ 20 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 42 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ,ਰਘਵੀਰ

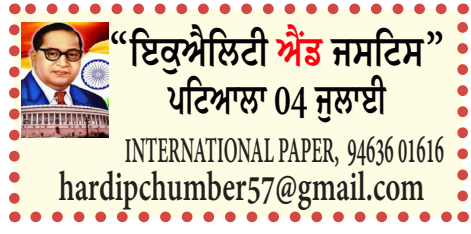
ਸਿੰਘ,ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ -ਪਿੰਡ ਸਨੇਟਾ, ਅਜੈ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ , ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ , ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਦਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ,ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ,ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ,ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ,ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ

ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਗਰੰਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿਰਕੋਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮੁਖੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਨੇਜਰ -ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ-ਸਹਾਇਕ -ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ- ਸਹਾਇਕ ਜਿਲਾ ਮੈਨੇਜਰ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ-ਕਲਰਕ, ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ,

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਮਲੇਰੀਆ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਲੱਮ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੌਰਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 4 ਜੁਲਾਈ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ)

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾ.ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਮਲੇਰੀਆ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਭੁੰਗਾ ਅਧੀਨ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਲੱਮ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਲਾ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਐਪੀਡਮੋਲੋਜਿਸਟ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮਲੇਰੀਆ ਪਾਜ਼ਿਟਿਵ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਮਲਟੀ ਪਰਪਜ ਮੇਲ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਮਲਟੀ ਪਰਪਜ ਹੈਲਥ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਮਲੇਰੀਆ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਵਿਰੋਧੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ

रूस से तेल ख़रीदने पर भारत के ख़िलाफ़ यूएस के 500 फ़ीसदी टैरिफ़ की चर्चा

“समानता और न्याय”
पटियाला 04 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

अमेरिका में पिछले कुछ महीनों से रूस से कच्चा तेल ख़रीदने वाले देशों पर 500 फ़ीसदी टैरिफ़ लगाने की चर्चा

हो रही थी.

बीते अप्रैल में रिपब्लिकन नेता और सीनेटर लिंडसे ग्राहम ने इससे संबंधित एक्ट अमेरिकी कांग्रेस में प्रस्तावित किया था.

अब विदेश मंत्री एस. जयशंकर ने कहा है कि इससे हमारे हित प्रभावित हो सकते हैं और हम लगातार सीनेटर ग्राहम के संपर्क में हैं.

अमेरिकी न्यूज चैनल एबीसी न्यूज से बातचीत में अमेरिकी सीनेटर लिंडसे ग्राहम ने कहा, “अगर कोई देश रूस से चीज़ें ख़रीदता है लेकिन यूक्रेन की मदद नहीं करता तो अमेरिका में उस देश से आने वाले सामान पर 500% टैरिफ़ लगाया जाएगा. भारत और चीन, पुतिन का 70 प्रतिशत तेल ख़रीदते हैं और यही उनकी युद्ध मशीन को चालू रखता है. मेरे बिल को अब तक 84 सांसदों का समर्थन मिल चुका है.”

लिंडसे ग्राहम का कहना है, “यह बिल राष्ट्रपति को अधिकार देगा कि वो भारत, चीन और दूसरे देशों पर टैरिफ़ लगाएं ताकि वे पुतिन की युद्ध नीति का समर्थन करना बंद करें और उसे बातचीत की मेज़ पर लाया जा सके.”

यूक्रेन पर रूस के हमले बाद पश्चिमी देशों ने रूस के ख़िलाफ़ कड़े प्रतिबंध लगाए थे. ये प्रतिबंध अब भी जारी हैं. पश्चिम के देश चाहते थे कि भारत भी रूस से व्यापार बंद करे लेकिन युद्ध के दौरान भारत का रूस से कारोबार रिकॉर्ड स्तर पर बढ़ा है.

पिछले तीन सालों में भारत रूसी तेल के शीर्ष ख़रीदारों में से एक देश बन गया है. युद्ध शुरू होने से पहले भारत के कुल कच्चे तेल आयात में रूस की हिस्सेदारी दो फ़ीसदी से भी कम

थी, जो बढ़कर लगभग 40 फ़ीसदी तक हो गई है.

अमेरिकी कांग्रेस में प्रस्तावित किया गया रूस प्रतिबंध अधिनियम, 2025, अगर लागू होता है तो रूसी तेल, प्राकृतिक गैस, पेट्रोलियम उत्पाद या यूरेनियम ख़रीदने वाले देशों से आयात पर 500 फ़ीसद टैरिफ़ लगेगा.

इसका सीधा असर भारत और चीन जैसे एशियाई देशों पर होगा. भारत दुनिया का तीसरा सबसे बड़ा कच्चा तेल आयातक और उपभोक्ता है. भारत विदेशों से करीब 51 लाख बैरल प्रति दिन कच्चा तेल ख़रीदता है, जिसे रिफ़ाइनरियों में पेट्रोल एवं डीज़ल जैसे ईंधन में बदला जाता है.

प्रस्तावित विधेयक में क्या है?

रूस प्रतिबंध अधिनियम, 2025 अमेरिकी कांग्रेस में एक प्रस्तावित विधेयक है. इसका उद्देश्य यूक्रेन पर जारी रूसी आक्रमण और शांति वार्ता में शामिल होने से रूस के इनकार के जवाब में रूस से कच्चा तेल और गैस जैसी महत्वपूर्ण चीज़ें ख़रीदने वाले देशों पर बड़े पैमाने पर नए प्रतिबंध लगाना है.

इसे अमेरिकी सीनेटर लिंडसे ग्राहम ने अप्रैल 2025 में सीनेट में पेश किया था. यह विधेयक अभी अमेरिकी सीनेट में विचाराधीन है. इसे पारित करने के लिए बहुमत और फिर राष्ट्रपति की मंजूरी चाहिए.

ग्राहम का दावा है कि राष्ट्रपति ट्रंप ने उनसे इस बिल को

आगे बढ़ाने के लिए कहा है.

वो कहते हैं, “हम ट्रंप को एक ऐसा उपकरण देना चाहते हैं जो अभी उनके पास नहीं है. जुलाई के बाद हम यह बिल पास करेंगे और राष्ट्रपति इसे साइन करेंगे. इस बिल में एक ‘छूट’ का प्रावधान भी है, जिसे लागू करना राष्ट्रपति के हाथ में होगा.”

ग्राहम का कहना है कि हमारा मक़सद है पुतिन को बातचीत के लिए मजबूर करना.

भारत पर क्या असर होगा?

जब विदेश मंत्री एस. जयशंकर से पूछा गया कि अमेरिका रूस से तेल आयात पर 500 प्रतिशत टैक्स लगाने की योजना बना रहा है, तो उन्होंने कहा, “सीनेटर लिंडसे ग्राहम के बिल को लेकर बात करें, तो अगर अमेरिकी कांग्रेस में कुछ ऐसा हो रहा है जिससे हमारे हित प्रभावित हो सकते हैं, तो वह हमारे लिए अहम है. हम लगातार सीनेटर ग्राहम के संपर्क में हैं. हमारी एंबेसी और राजदूत भी उनसे संपर्क में हैं.

“हमने उनसे ऊर्जा और सुरक्षा से जुड़ी चिंताएं साफ़ बताई हैं. अब अगर यह मुद्दा हमारे सामने आता है, तो उस समय हम उसके अनुसार क़दम उठाएंगे.”

2022 के बाद भारत रूसी तेल का एक प्रमुख ख़रीदार बन गया है. मई 2025 में भारत ने रूस से लगभग 19.6 लाख बैरल प्रति दिन (बीपीडी) कच्चा तेल आयात किया जो पिछले दस महीनों का उच्चतम स्तर था.

वैश्विक व्यापार विश्लेषक कंपनी केपलर के शुरुआती आँकड़ों से पता चलता है कि भारतीय रिफ़ाइनरी कंपनियाँ जून में रूस से प्रतिदिन 20 से 22 लाख बैरल प्रति दिन कच्चा तेल ख़रीद रही हैं.

यह दो साल का सबसे ऊँचा आँकड़ा है. इसके साथ ही यह इराक़, सऊदी अरब, संयुक्त अरब अमीरात और कुवैत से ख़रीदी गई कुल मात्रा से अधिक है.

भारत के पूर्व विदेश सचिव कंवल सिब्बल इसे रूस पर दबाव बनाने के लिए अमेरिका की एक रणनीति की तरह देखते हैं.

कंवल सिब्बल कहते हैं, “यह लिंडसे ग्राहम हैं, जिन्हें आप जानते हैं कि वे युद्धोन्मादी प्रवृत्ति वाले व्यक्ति हैं. कुछ दिन

पहले पुतिन ने ट्रंप के बारे में सकारात्मक टिप्पणी की थी. यह भी कहा था कि दोनों देशों के स्टेट डिपार्टमेंट एक-दूसरे से बातचीत कर रहे हैं और कुछ आर्थिक आदान-प्रदान की दिशा में क़दम बढ़ाया जा रहा है. साफ़ है, पर्दे के पीछे हालात इतने ख़राब नहीं हैं, जितने अभी दिख रहे हैं. इस मामले में अभी कई तरह के ‘अगर’ और ‘मगर’ हैं. इसलिए, मुझे लगता है कि जयशंकर सही कह रहे हैं कि हम मुद्दे के हिसाब से क़दम उठाएंगे.”

थिंक टैंक सेंटर फ़ॉर रिसर्च ऑन एनर्जी एंड क्लीन एयर के डेटा से पता चलता है कि प्रतिबंधों के बाद से मई 2025 तक भारत रूसी कोयला और कच्चे तेल का दूसरा सबसे बड़ा ख़रीदार है. शीर्ष पर चीन मौजूद है.

पाँच दिसंबर 2022 से मई 2025 के अंत तक, चीन ने रूस के कुल कच्चे तेल के निर्यात का 47 फ़ीसदी और भारत ने 38 फ़ीसदी ख़रीदा है.

पश्चिम के प्रतिबंध और रूस की प्रतिक्रिया

यूक्रेन युद्ध की शुरुआत के बाद पश्चिमी देशों ने रूस पर प्रतिबंध लगाने शुरू किए और समय के साथ ये और अधिक कड़े हो गए. यह प्रतिबंध रूस की वित्तीय, ऊर्जा और डिफेंस सिस्टम को प्रभावित करते हैं.

पश्चिमी देशों ने कहा था कि उन्हें उम्मीद है कि उनके प्रतिबंध राष्ट्रपति व्लादिमीर पुतिन को यूक्रेन में शांति स्थापित करने के लिए मजबूर करेंगे जबकि रूस का कहना है कि केवल तर्क और सही दलील ही रूस को बातचीत के लिए मजबूर कर सकते हैं.

रूसी राष्ट्रपति व्लादिमीर पुतिन ने जून के आखिरी हफ़्ते में कहा था कि अगर यूरोपीय संघ रूस पर और प्रतिबंध लगाता है, तो उसका नुक़सान यूरोप को ही ज़्यादा होगा. उन्होंने बताया कि साल 2024 में रूस की अर्थव्यवस्था 4.3% की दर से बढ़ी जबकि यूरो ज़ोन की अर्थव्यवस्था सिर्फ़ 0.9% बढ़ी.

भारत के लिए यह दौर चुनौतीपूर्ण है-उसे सस्ती ऊर्जा की ज़रूरत भी है और पश्चिमी प्रतिबंधों का पालन भी करना है. ऐसे में उसका रुख़ अब तक सावधानी और संतुलन का रहा है.

किसी भी विशिष्ट क्षेत्र में इस प्रकार की मनमानी ड्यूटी लगाने के लिए व कुछ अन्य समस्याओं वाला विकृत प्रयोग ना किया जाये- मायावती ड्यूटी लगाने के लिए व कुछ अन्य समस्याओं पर कर्मचारियों में कुछ मतभेद था।

“समानता और न्याय”
पटियाला 04 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

मायावती ने सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म एक्स पर एक पोस्ट में कहा बिहार के प्रसिद्ध पटना विश्वविद्यालय के पाँच प्रतिष्ठित कालेजों में ‘लाटरी’ की नई व्यवस्था के तहत प्रिन्सिपलों की नियुक्ति का मामला दिलचस्प होने के कारण देश भर में खासकर मीडिया व शिक्षा जगत में काफी चर्चाओं में है।

स्थापित परम्परा से हटकर, ‘लाटरी’ के ज़रिए नियुक्ति की एक प्रकार से विचित्र व्यवस्था लागू करने के कारण केवल कला (आर्ट्स) विषयों की पढ़ाई वाले 1863 में स्थापित पटना कालेज में कैमिस्ट्री के प्राध्यापक प्रो. अनिल कुमार प्राचार्य बन गये हैं, जबकि बिहार विश्वविद्यालय में गृह विज्ञान की प्राचार्य प्रो. अल्का यादव विज्ञान की उच्च शिक्षा के लिए प्रख्यात पटना साइन्स कालेज की

नयी प्रिन्सिपल नियुक्त हुयी हैं।

इतना ही नहीं बल्कि इसी प्रकार की नियुक्ति वाणिज्य महाविद्यालय में भी हुई है। यहाँ पहली बार कला संकाय की महिला प्राध्यापक डा सुहेली मेहता प्राचार्य बनी हैं, हालाँकि उनके विषय की पढ़ाई यहाँ इस कालेज में नहीं होती है।

साथ ही, महिला शिक्षा जगत में प्रसिद्ध मगध महिला कालेज को लम्बे इतिहास में दूसरी बार पुरुष प्रिन्सिपल मिले हैं। प्रो. एन. पी. वर्मा यहाँ के नये प्राचार्य होंगे जबकि प्रो. योगेन्द्र कुमार वर्मा की लाटरी पटना

लॉ कालेज के प्रिन्सिपल के रूप में निकली है।

इसको लेकर लोगों में उत्सुकता है कि ‘पारदर्शिता व तटस्थता’ के नाम पर बिहार सरकार व वहाँ के चांसलर द्वारा इस प्रकार लाटरी के माध्यम से की गयी प्रिन्सिपल की नियुक्तियों को सही ठहरा कर क्या इस व्यवस्था को भाजपा-शासित अन्य राज्यों में भी लागू किया जाएगा?

वास्तव में कालेजों के प्रिन्सिपल जैसे महत्वपूर्ण पद पर भी पूरी पारदर्शिता, तटस्थता व ईमानदारी के साथ नियुक्ति नहीं कर पाने की अपनी विफलताओं को

छिपाने के लिए ही ऐसा घातक प्रयोग करना लोगों की नज़र में उच्च शिक्षा व्यवस्था को सुधार का कम तथा खराब करने वाला ज़्यादा प्रतीत होता है।

इसी प्रकार, इसी परम्परा को अपना कर आगे चलकर मेडिकल कालेजों, आईआईटी व अंतरिक्ष विज्ञान आदि जैसी साइंस की उच्च व विशिष्ट कार्यरत कर्मचारियों ने अपनी सुरक्षा और मांगों के लिए रोष प्रदर्शन किया। इस मौके पर कर्मचारियों ने आरोप लगाया कि

वैसे हमारी पार्टी का यह मानना है कि किसी भी विशिष्ट क्षेत्र में इस प्रकार की मनमानी वाला विकृत प्रयोग ना किया जाये तो उचित। और इससे पहले कि यह रोग गंभीर होकर और ज़्यादा फैले केन्द्र की सरकार को इसका उचित व समुचित संज्ञान लेकर जन व देशहित में जितनी जल्द कार्रवाई करे उतना बेहतर, ऐसी सभी को उम्मीद।

सभी के साथ बैठक कर मामले को सुलझा दिया गया- डॉ. सुखवंत सिंह, एसएमओ,

“समानता और न्याय”
पटियाला 04 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

डबवाली। नागरिक अस्पताल में हरियाणा कौशल रोजगार निगम (एचकेआरएन) के तहत कार्यरत कर्मचारियों ने अपनी सुरक्षा और मांगों के लिए रोष प्रदर्शन किया। इस मौके पर कर्मचारियों ने आरोप लगाया कि अस्पताल प्रबंधन महिला कर्मचारियों के साथ भेदभाव कर रहा है और उन्हें नाइट ड्यूटी पर जबरन लगाया जा रहा है। पुरुष कर्मचारी पहले से ही नाइट शिफ्ट में कार्यरत हैं।

इस दौरान उन्होंने एसएमओ को अपना मांगपत्र सौंपा। एसएमओ डॉ. सुखवंत सिंह ने सभी कर्मचारियों की एक बैठक ली और उनकी समस्याओं

कर्मचारी से उनके कार्यक्षेत्र से बाहर के कार्य भी करवाए जा रहे हैं। जैसे कि घायल मरीजों के टांके लगाना, जो कि प्रशिक्षित नर्स या डॉक्टर का काम होता है। उन्होंने कहा कि अगर इससे किसी मरीज को कोई नुक़सान होता है तो इसकी जिम्मेदारी किसकी होगी। कर्मचारी नेता सुमित्रा देवी ने कहा कि जिसका जो काम होगा वह कर्मचारी उसी के हिसाब से कार्य करेगा।

उनकी समस्या सुनकर उसका निदान करवाया। कर्मचारी प्रधान सुमित्रा सिंह ने आरोप लगाया कि अस्पताल प्रशासन महिला कर्मचारियों की सुरक्षा पर गंभीर नहीं है।

उन्होंने एक हालिया घटना का हवाला देते हुए बताया कि कुछ दिन पहले रात की ड्यूटी पर तैनात एक महिला वार्ड कर्मचारी के पीछे एक नशेड़ी पड़ गया

बड़ी मुश्किल से अपने अपनी जान और इज्जत बचाई। इस तरह की घटनाओं से महिला कर्मचारियों में डर का माहौल बना हुआ है। यदि किसी के साथ कोई गंभीर घटना घट जाती है, तो उसकी जिम्मेदारी कौन लेगा। इसके अलावा उन्होंने यह भी आरोप लगाया कि अस्पताल में कार्यरत वार्ड कर्मचारी से उनके कार्यक्षेत्र

से बाहर के कार्य भी करवाए जा रहे हैं।

जैसे कि घायल मरीजों के टांके लगाना, जो कि प्रशिक्षित नर्स या डॉक्टर का काम होता है। उन्होंने कहा कि अगर इससे किसी मरीज को कोई नुक़सान होता है तो इसकी जिम्मेदारी किसकी होगी। कर्मचारी नेता सुमित्रा देवी ने कहा कि जिसका जो काम होगा वह कर्मचारी उसी के हिसाब से कार्य करेगा।

ड्यूटी लगाने के लिए व कुछ अन्य समस्याओं पर कर्मचारियों में कुछ मतभेद था। सभी के साथ बैठक कर मामले को सुलझा दिया गया है। सभी कर्मचारियों को अपनी अपनी ड्यूटी पर भेज दिया गया है।

- डॉ. सुखवंत सिंह, एसएमओ, नागरिक अस्पताल, डबवाली। ें

“समानता और न्याय”
पटियाला 04 जुलाई
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

मैं अपने सही उद्देश्य के मार्ग से तनिक भी विचलित नहीं होऊंगा (पूना, 28 अप्रैल, 1932)

डॉ. बी. आर. अम्बेडकर दलित वर्ग प्रतिनिधि गोलमेज

अधिवेशन व वर्तमान सदस्य बालिग मताधिकार समिति मई के शुरू में “अखिल भारतीय अस्पृश्यता विरोधी संघ” मुख्य कार्यालय नागपुर के आमन्त्रण पर अपने प्रशंसनीय कार्य के लिए संघ से सम्मान पत्र भेंट स्वीकार करने नागपुर पधारेंगे।

उसी समय पूना जिले के दलित समाज ने भी उन्हें सम्मान पत्र भेंट करने का निर्णय लिया है।

सूबेदार आर. एस. घाटगे की अध्यक्षता में एक स्थानीय स्वागत समिति इस उपलक्ष्य की तैयारियों में लगी है”

“काम्पटी की सभा के बाद डॉ. अम्बेडकर पूना, शोलापुर तथा निपानी गये, जहां उन्होंने दलित सभाओं को संबोधित किया। इनमें से पूना का दौरा बहुत महत्वपूर्ण था। वे 21 मई 1932 की शाम पूना पहुंचे। वहां उन्हें एक जुलूस

में घुमाया गया। विशाल जुलूस में जन समूह रूढ़िवादिता के विरुद्ध नारे लगाते हुये अहिल्याश्रम के खुले आंगन में पहुंचा। वहां डॉ. बी. आर अम्बेडकर को उनके स्वागत में श्री ए.बी. लाठे की अध्यक्षता में सम्मान पत्र भेंट किया गया। लाठे ने गोपनीय बात को जाहिर करते हुए बताया कि लन्दन में ब्रिटिश राजनेता और उच्च अधिकारी डॉ. अम्बेडकर के बारे में गुप्त रूप से पूछते थे कि क्या डॉ. अम्बेडकर किसी भारतीय क्रांतिकारी दल से सम्बन्ध रखते हैं। लाठे ने आगे कहा कि राष्ट्र की देशभक्त कहलाने वाली पत्रकारिता के लिए डॉ. अम्बेडकर की राष्ट्रद्रोही जैसी छवि बनाना एक बड़ी शर्मनाक बात है। ऐसा सुनने में आता है कि लाठे ने कभी डॉ. अम्बेडकर को आर्ट्स महाविद्यालय कोल्हापुर के प्रिंसिपल पद की प्रस्तावना की थी, उस याद को ताजा करते हुए उन्होंने यह दृष्टांत दोहराया। उन्होंने डॉ. अम्बेडकर से पूछा कि उन्हें वकालत में कैसी सफलता मिली है? डॉ. अम्बेडकर ने उत्तर दिया कि उनके अनुसार अगर वे दलित वर्ग को मनुष्यों की मान्यता दिला सकते हैं तो वे इसे अपनी सफलता मानेंगे। लाठे ने अन्त में कहा कि डॉ. अम्बेडकर भारत में दलित मानवता के सुधार तथा उन्नति के प्रयास में जुटे हैं और उनकी सेवाएं ही भारत तथा विश्व के लिए एक बड़ी उपलब्धि हैं।

स्वागत भाषण के उत्तर में डॉ. अम्बेडकर ने कहा “वर्तमान में मैं इस हिन्दू भारत में सबसे घृणित व्यक्ति हूं। मुझे एक देशद्रोही की संज्ञा दी जाती है तथा हिन्दुओं का शत्रु बताकर बदनाम किया जाता है। मुझे हिन्दू धर्म का विनाशक तथा देश का सबसे बड़ा शत्रु कहा जाता है। परन्तु मेरी इस बात का विश्वास करें कि कुछ समय बाद गोलमेज अधिवेशन की प्रकाशित रिपोर्ट का निष्पक्ष अध्ययन इतिहासकारों द्वारा किया जाएगा तो भविष्य में आने वाली हिन्दू पीढ़ियाँ मेरी देश सेवा की प्रशंसा करेंगी। अगर वे इसे स्वीकार न भी करें तो मुझे इसकी कोई चिन्ता नहीं। उन्होंने बड़े शांत भाव से यह कहते हुए समापन किया, कि मेरी बड़ी सन्तुष्टि इसमें है कि दलित वर्ग की मेरे काम के प्रति अव्यक्त आस्था है और वे मेरे लक्ष्य प्राप्ति में अविभाजित मेरे साथ खड़े हैं। मैं दलितों के यहां पैदा हुआ, उन्हीं में मेरा पालन पोषण हुआ व उन सबके बीच मैं रह रहा हूं, उस

दलित वर्ग की मरने तक भी सेवा करने तथा उनके अधिकारों की लड़ाई लड़ने की पूर्ण गंभीरता से प्रतिज्ञा करता हूं। मैं अपने सही उद्देश्य के मार्ग से तनिक भी विचलित नहीं होऊंगा और हिंसक तथा मुझे नीचा दिखाने वाले अपने निंदकों की आलोचनाओं की परवाह नहीं करूंगा।’

डॉ. अम्बेडकर के भाषण में कई अतिरिक्त पहलू भी थे जो “बम्बई क्रानिकल” समाचार पत्र में छपे थे। वे पहलू इस प्रकार हैं - सम्पादक

डॉ. अम्बेडकर ने उत्तर देते हुए कहा, मुझे अपने लोगों के लिए “मुझे न मंदिर चाहिए, न पानी के कुएं चाहिए और न ही अंतर्जातीय भोज। मुझे तो केवल सरकारी नौकरी, अनाज, कपड़े, शिक्षा व दूसरे सुवअसर चाहिए।”

वर्ण व्यवस्था के अतिरिक्त भी कई भिन्नताएं बनाई गई हैं जैसे शिक्षा में गुण भेद। इनके लिए राजनीतिक सुधारों की आवश्यकता है। इस कारण अब उन्होंने अपने विचारों में परिवर्तन किया था और अब उन्हें विश्वास हो गया था कि सामाजिक सुधारों से पहले राजनीतिक सुधारों की आवश्यकता है।

इसलिए अब वे समुदाय के लिए फिलहाल पृथक निर्वाचक मंडल पर विशेष दबाव बना रहे थे जबकि राव बहादुर राजा और गवई संयुक्त निर्वाचक मंडल की वकालत कर रहे थे।

सामाजिक सुधार से पहले राजनीतिक सुधार को प्राथमिकता दें

दक्षिण भाग के दलित वर्ग ने 24 मई 1932 को बेलगाम में डॉ. बी. आर. अम्बेडकर को सम्मान पत्र भेंट किया। कार्यक्रम का आयोजन निपानी जिला बेलगाम में संपन्न हुआ। अध्यक्षता करते दीवान बहादुर लाठे ने डॉ. अम्बेडकर का परिचय हृदय से एक शक्तिशाली राष्ट्रवादी कहकर दिया। सम्मान पत्र में डॉ. अम्बेडकर के दलित वर्ग के लिए की गई सेवाओं का प्रशस्ति वर्णन था। सम्मान पत्र तथा रू.500 की थैली भी डॉ. अम्बेडकर को भेंट की गई।

सम्मान पत्र के उत्तर में डॉ. अम्बेडकर ने कहा कि सामाजिक सुधार से पूर्व राजनीतिक सुधार को प्राथमिकता

वह समाज जिसे हिंदुओं ने बनाया

श्रृंखलावार भाग नंबर पांचवा

कल के लेख का शेष भाग.....

कालीकट के इसी राज्य में ब्राह्मण नामक एक जाति भी है। उनमें हमारे पादरियों की भांति पुजारी होते हैं। उनकी चर्चा मैं अन्यत्र कर चुका हूं।

वे सब एक ही भाषा बोलते हैं और केवल ब्राह्मण का बेटा ही ब्राह्मण हो सकता है। जब वे सात वर्ष के होते हैं तो अपने कंधे पर बिना कमाई खाल की दो अंगुल चौड़ी पट्टी धारण करते हैं। यह पट्टी एक जंगली पशु की खाल की होती है, जिसको क्राइवामृगम कहते हैं और वह जंगली पशु गधे जैसा होता है। तब वह सात वर्ष तक पान नहीं खा सकता। इस पूरी अवधि के बीच वह इस पट्टी को पहने रहता है। जब वह 14 वर्ष का हो जाता है तो वे उसे ब्राह्मण की दीक्षा देते हैं। वे उसकी चमड़े की पट्टी उतार देते हैं और उसे तीन सूत्रों वाला धागा (यज्ञोपवीत) पहना देते हैं। उसे वह आजन्म धारण करता है और वह उसके ब्राह्मण होने का प्रमाण पत्र होता है। इस रस्त को वे बड़ी धूमधाम और उल्लास से करते हैं, ठीक उसी प्रकार जिस प्रकार हम उस पादरी के लिए करते हैं, जो पहले-पहल

अपना मास (ईसाई पर्व विशेष) गाता है। उसके बाद वह पान खा सकता है, लेकिन मांस व मछली नहीं खा सकता। भारतीयों में उनका बड़ा आदर व सम्मान होता है, जैसा कि मैं बता चुका हूं कि वे चाहे कोई भी अपराध करें, सर्वथा अवध्य होते हैं। उनका अपना

प्रधान ही उन्हें छोटा-मोटा दंड दे देता है। हमारी भांति वे केवल एक बार शादी करते हैं, और केवल सबसे बड़ा पुत्र ही शादी कर सकता है, वह घर का प्रधान समझा जाता है, जैसे वह किसी छोटी-मोटी रियासत का मालिक हो। अन्य भाई आजन्म अविवाहित रहते हैं। ये ब्राह्मण अपनी पत्नियों को पूर्ण सुरक्षा प्रदान करते हैं। उन्हें पूर्ण सम्मान देते हैं। कोई अन्य व्यक्ति उनके साथ संभोग नहीं कर सकता। यदि उनमें से किसी की पत्नी मर जाती है तो वह पुनर्विवाह नहीं करता। लेकिन कोई स्त्री अपने पति के साथ विश्वासघात करती है तो उसे विष देकर मार दिया

जाता है। जो भाई अविवाहित होते हैं, वे नायर स्त्रियों के साथ संभोग करते हैं। वे इसे अति सम्मानजनक समझती हैं, और चूंकि वे ब्राह्मण होते हैं, अतः कोई भी स्त्री अस्वीकार नहीं करती। फिर भी वे उग्र में अपने से बड़ी स्त्री के साथ संभोग नहीं करते। वे अपने-अपने

घरों और नगरों में रहते हैं, और मंदिरों में पुजारी का काम करते हैं। वहां वे दिन की निश्चित अवधि में प्रार्थना - पूजा और मूर्तियों का अभिषेक करते हैं।

इनमें से कुछ ब्राह्मण राजाओं की हर प्रकार से सेवा करते हैं, लेकिन वे युद्ध नहीं करते। राजा के लिए भोजन केवल ब्राह्मण या उसका संग-संबंधी ही तैयार कर सकता है। वे दूत का भी काम करते हैं। वे अन्य देशों को पत्र, धन और माल लाने ले-जाने का काम करते हैं। वे जहां भी चाहें बेखटके और बेखौफ आ-जा सकते हैं। कोई भी उनको क्षति नहीं पहुंचाता है, तब भी

“Equality and Justice”
सततता, समनता, भाईचारा
सं. 100/महाराष्ट्र

दें क्योंकि राजनीतिक सुधारों के बिना दलित वर्ग के स्तर में सुधार की कोई गुंजाइश नहीं है। यद्यपि डॉ. अम्बेडकर द्वारा केवल दलितों के भले के लिए किए गये प्रयासों को स्वार्थपूर्ण बताया जा सकता है, परन्तु देश द्वारा उनके साथ किए महान अन्याय के संदर्भ में इसे न्याय संगत ठहराया जा सकता है।

रात्रि में डॉ. अम्बेडकर ने शोलापुर के लिये प्रस्थान किया।’

अध्यात्मिक भोजन से अधिक भौतिक पदार्थों पर ध्यान दें

पूना पैकेट के बाद सभी अछूत डॉ. अम्बेडकर को सुनने का अवसर पाने को आतुर थे। इस परिस्थिति में वारली, बम्बई के युवकों ने एक जनसभा रखी। यह सभा बी.डी.डी. चॉल के खुले मैदान में बुधवार 28 सितम्बर, 1932 को हुई। इस सभा की अध्यक्षता श्री देवराव नायक ने की।

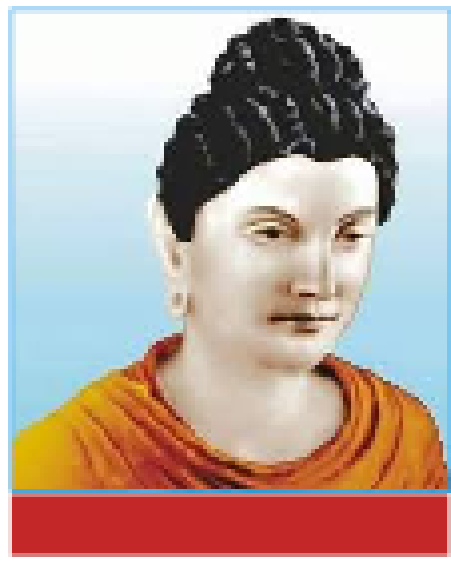
डॉ. अम्बेडकर, जिन्होंने अपने ही ढंग से नासिक मंदिर प्रवेश का जोरदार आन्दोलन चलाया था, ने अब अपने आन्दोलन की पतवार की दिशा को तीव्रता से बदल दिया था। उन्होंने अपने लोगों को अपनी सारी शक्ति राजनीतिक ताकत प्राप्त करने में लगाने को प्रेरित किया। डॉ. अम्बेडकर ने सभा संबोधन में कहा :-

“मंदिर प्रवेश आंदोलन का लक्ष्य ठीक था। परन्तु आप आध्यात्मिक भोजन से अधिक भौतिक भलाई पर ध्यान दें। पैसे की कमी के कारण तुम्हें खाने को भोजन नहीं मिलता, पहनने को कपड़े नहीं मिलते बच्चों की पढ़ाई के अवसर नहीं मिलते और चिकित्सा सुविधा नहीं मिलती। इसलिए, आप राजनीतिक सहभागिता पर ध्यान दें अपनी शक्ति विकसित करें और जीवन में धन प्राप्ति तथा भौतिक बढ़ोतरी के लिए संघर्ष करें” डॉ. अम्बेडकर ने श्रोताओं से इस सभा में आंदोलन के मुख्यालय के लिए एक भवन निर्माण के लिए धन जुटाने के बारे में जोरदार अपील की। “

बाबा साहेब
कहते हैं

आप “Equality and justice” Patiala Daily on line पंजाबी, हिंदी, अंग्रेजी अखबार में प्रतिदिन रहबर बाबासाहेब को पढ़ सकते हैं, जानिए, आपको क्यों पढ़ना चाहिए.....

-- जिन्होंने भारत की आबादी 1950 में 35 करोड़ लोग जिन में हजारों सालों से असमानतावाद, ऊंच-नीच, जाति अपमान-सन्मान, भेदभाव और बहुत सारे भेदभाव चल रहे रहे उस भारतीय समाज में रहबर बाबासाहेब डा अंबेडकर ने समानता लाने और उसे स्थापित करने का मार्ग प्रशस्त किया, **जानने के लिये***

People's Herald

Rs- 100/month

“टिबुशैलिटी और नमटिम”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

People's Herald

इंजी. हरदीप सिंह चुंबर

*आप “Equality and justice” Patiala Daily

on line अखबार में प्रतिदिन रहबर बाबासाहेब को पढ़ सकते हैं, जिन्होंने भारत की आबादी 1950 में 35 करोड़ लोग जिन में हजारों सालों से असमानतावाद, ऊंच-नीच, जाति अपमान-सन्मान, भेदभाव और बहुत सारे भेदभाव चल रहे रहे उस भारतीय समाज में रहबर बाबासाहेब डा अंबेडकर ने समानता लाने और उसे स्थापित करने का मार्ग प्रशस्त किया*

कौन थे डा.अंबेडकर?

1. डॉ. अंबेडकर, जिन्होंने 1950 में 35 करोड़ भारतीय लोगों को धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक और राजनीतिक स्वतंत्रता दिलाई, वह थे डा.अंबेडकर (सरबत के भले का मार्ग)
2. डॉ. अंबेडकर, जिन्होंने संसद में हिंदू कोड बिल

रख कर 35 करोड़ में से 17 करोड़ भारतीय महिलाओं को जेन को कभी समानता नहीं थी उनको शिक्षा, रोजगार, विकास और संपत्ति के समान अधिकार और अन्य समान अधिकार का राह खोला, वह थे डा. अंबेडकर..... (सो क्यों मंदा आखीए, जित जंमे राजान)

3. डॉ. अंबेडकर, जिन्होंने 2000 वर्षों से अस्पृश्यता और बहिष्कार के शिकार भारत के 35 करोड़ लोगों में से 7 करोड़ लोगों के लिए बुनियादी मानवाधिकार और विकास का रास्ता खोला, वह थे डा.अंबेडकर (नीच जाति के भीतर नीच जाति, नीच मैं बहुत नीच, नानक तिन के संग साथ.....)

4. डॉ. अंबेडकर, जिन्होंने नेताओं और सिख गुरुओं के दर्शन को बढ़ावा दिया, बिना पढ़े नहीं जाना जा सकता कि उन्होंने यह कैसे किया, वह थे डा.अंबेडकर

5. अगर डा. अंबेडकर ना हो ते 1950 में भारत, हिंदू राष्ट्र बना होता और हजारों सालों की तरह उस राष्ट्र में अल्पसंख्यक धर्म, समुदाय, जनजाति, जाति आदि को

समान अधिकार और सम्मान नहीं मिलना था। आरएसएस और उस के सहयोगी ए, बी, सी, राजनीतिक दल भारत को 12वीं सदी का भारत बनाने की कोशिश कर रहे हैं।

भारत की आबादी 1950 में 35 करोड़ थी, डा. अंबेडकर के होने के कारण सभी को धार्मिक, सामाजिक, आर्थिक और राजनीतिक स्वतंत्रता और उस 35 करोड़ में से भारतीय महिलाएं 17 करोड़ थी जिस को शिक्षा, रोजगार, विकास और संपत्ति के समान अधिकार और भी बहुत सारे समानता के अधिकारों का राह खोला, और भारत के 35 करोड़ लोगों में से 7 करोड़ अछूत हिंदू लोग बहिष्कृत थे और उन को अपवित्र माना जाता था। अछूत हिंदू होमे के कारण उनके पास कोई मानवाधिकार नहीं था, उनके विकास के सभी रास्ते बंद थे। डॉ. अंबेडकर की वजह से अछूत हिंदू लोगों को समानता के सभी अधिकार मिले। के लिए बुनियादी मानवाधिकार और विकास का रास्ता

इंजी. हरदीप सिंह चुंबर

खोला ।
मौर्य काल के बाद, मानवाधिकारों के लिए जितना काम बाबा साहेब ने किया, उतना कोई दूसरा कोई और नहीं हुआ। उन्होंने कश्मीर से कन्याकुमारी तक, गुजरात से नॉर्थ ईस्ट तक, पूरे भारत में रहने वाले, हजारों वर्षों से वंचित, हाशिए पर, अछूत रहे 7 करोड़ लोगों को, और 17 करोड़ भारत की सभी महिलाओं को समान अधिकार दिलाने के लिए काम किया हो। इसी लिये हम उन का सब से अधिक सन्मान करते हैं।

इंजी. हरदीप सिंह चुंबर

मुंबई की मस्जिदों ने लाउडस्पीकर हटाने को हाईकोर्ट में चुनौती दी, भेदभाव का आरोप

कि लाउडस्पीकर लाइसेंस रद्द करना मुस्लिम पूजा स्थलों को चुनिंदा, पक्षपातपूर्ण तरीके से निशाना बनाने के समान है।

बॉम्बे हाईकोर्ट ने गुरुवार, 3 जुलाई को अंजुमन इत्तेहाद ओ तरक्की मदीना जामा मस्जिद और मुंबई में कई मस्जिदों, दरगाहों और धार्मिक स्थलों का प्रतिनिधित्व करने वाले अन्य लोगों द्वारा दायर अपील पर महाराष्ट्र सरकार से जवाब मांगा।

इस अपील में शहर भर की मस्जिदों से अज्ञान के लाउडस्पीकर हटाने को चुनौती दी गई है। याचिका में मस्जिदों के खिलाफ की गई पुलिस कार्रवाई को चुनौती दी गई है, जिसमें आरोप लगाया गया है कि मस्जिदों को जारी किए गए नोटिस में किसी भी मौजूदा कानून के उल्लंघन का आधार नहीं बताया गया है।

याचिकाकर्ताओं ने दावा किया कि लाउडस्पीकर लाइसेंस रद्द करना मुस्लिम पूजा स्थलों को चुनिंदा, पक्षपातपूर्ण तरीके से निशाना बनाने के समान है।

न्यायमूर्ति रवींद्र वी घुगे और न्यायमूर्ति एमएम सत्ये की पीठ ने राज्य, पुलिस और अन्य हितधारकों से जवाब मांगते हुए एक नोटिस जारी किया।

जवाब 9 जुलाई तक प्रस्तुत किए जाने हैं। कई मुस्लिम पूजा स्थलों को ध्वनि प्रदूषण नियम, 2000 के कथित उल्लंघन के बारे में कोई विवरण दिए बिना नोटिस प्राप्त हुए।

याचिकाकर्ताओं का कहना है कि पुलिस के नोटिस में ध्वनि नियम उल्लंघन के साक्ष्य का अभाव है

याचिकाकर्ताओं ने तर्क दिया कि नोटिस में “कथित उल्लंघन की तिथि और समय, तथा उल्लंघन के समय डेसिबल की माप” का कोई संदर्भ शामिल नहीं था।

याचिकाकर्ताओं ने अपनी अपील में पूर्व आरटीआई प्रश्नों का भी हवाला दिया। आरटीआई से प्राप्त जानकारी से पता चला है कि मुंबई पुलिस के पास ध्वनि मापने के लिए उपकरणों की कमी है, जिससे पता चलता है कि नोटिस किसी वास्तविक उल्लंघन के बजाय पुलिस द्वारा आयोजित पूर्व एजेंडे के तहत जारी किए गए थे।

पुलिस की कार्रवाई को “शत्रुतापूर्ण भेदभाव का उदाहरण” बताते हुए, याचिकाकर्ताओं ने इसे राजनीतिक अभिनेताओं के इशारे पर मुस्लिम समुदाय को निशाना बनाने के रूप में निंदा की।

याचिका दायर करने वाली पांच मस्जिदों का प्रतिनिधित्व करते हुए वरिष्ठ अधिवक्ता यूसुफ मूखला और अधिवक्ता मुबीन सोलकर ने आगे कहा कि राज्य द्वारा की गई मनमानी कार्रवाइयां, जिनमें “मनमाना जुर्माना लगाना, मौजूदा लाइसेंस समाप्त करना, लाइसेंसों को नवीनीकृत करने से इनकार करना

और लाउडस्पीकों को जबरन जब्त करना” शामिल है, वास्तव में संविधान के अनुच्छेद 14, 15, 21, 25 और 26 के तहत सभी नागरिकों को दिए गए मौलिक अधिकारों का उल्लंघन करती हैं। याचिकाकर्ताओं ने तर्क दिया, “एनपीआर, 2000 के तहत निर्धारित ध्वनि डेसिबल के मापदंडों के भीतर अपने धार्मिक विश्वासों और प्रथाओं को जारी

रखना प्रत्येक व्यक्ति का मौलिक अधिकार है।” याचिकाकर्ताओं ने लाउडस्पीकर लाइसेंसों को सत्यापित करने के लिए राज्य द्वारा अतिरिक्त दस्तावेजों की मांग के संबंध में भी मुद्दा उठाया। महाराष्ट्र सरकार द्वारा जारी 11 अप्रैल के नोटिस में लाउडस्पीकर लाइसेंस के लिए पूर्व शर्त के रूप में स्वामित्व के दस्तावेज और भूमि पंजीकरण शीर्षक की मांग की गई है, याचिकाकर्ताओं का मानना है कि यह मनमाना नौकरशाही अवरोध राज्य द्वारा “फ़िशिंग जांच” है, जो “ध्वनि प्रदूषण को रोकने” के प्रति गैर-प्रतिबद्धता को दर्शाता है।

राज्य पर राजनीतिक दबाव में मुस्लिम संस्थानों को निशाना बनाने का आरोप

इस्लामिक प्रार्थना के आह्वान के धार्मिक और आध्यात्मिक

महत्व के लिए एक आधार प्रदान करते हुए, याचिकाकर्ताओं ने विस्तार से बताया कि अज्ञान “इस्लामिक अनुष्ठान की अनिवार्य प्रथाओं में से एक है और इस महत्वपूर्ण आध्यात्मिक उद्देश्य को एम्पलीफायर/लाउडस्पीकर के साधनों के बिना पूरा नहीं किया जा सकता है।”

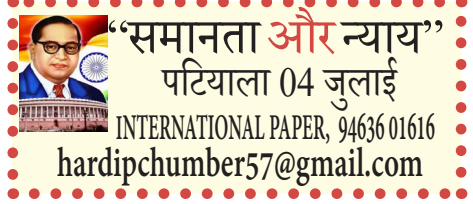
याचिकाकर्ताओं के अनुसार अज्ञान का कम समय और इसकी छोटी अवधि, ध्वनि प्रदूषण पैदा करने में इसकी अक्षमता का प्रमाण है।

आज की याचिका कार्यवाही जनवरी 2025 के बॉम्बे HC के आदेश पर आधारित है, जिसमें मांग की गई थी कि पुलिस यह सुनिश्चित करे कि सभी धार्मिक संस्थान मौजूदा कानून द्वारा निर्धारित ध्वनि प्रदूषण दिशानिर्देशों के भीतर काम करें।

हालांकि, अप्रैल से अब तक की गई कार्रवाई के कारण 1,500 मस्जिदों के लाउडस्पीकर हटा दिए गए हैं, जिससे मुंबई के मुसलमानों के खिलाफ लक्षित भेदभाव के बारे में सवाल उठ रहे हैं। यह मुद्दा 25 जून को उपमुख्यमंत्री पवार की विभिन्न पार्टियों के मुस्लिम राजनीतिक नेताओं के प्रतिनिधिमंडल के साथ बैठक में सामने आया, जिसमें ऑल इंडिया मजलिस-ए-इत्तेहादुल मुस्लिमीन (एआईएमआईएम) के राष्ट्रीय प्रवक्ता वारिस पठान, समाजवादी पार्टी के प्रदेश अध्यक्ष अबू आसिम आजमी और सत्तारूढ़ राष्ट्रवादी कांग्रेस पार्टी के कई मुस्लिम नेता शामिल थे।

बसपा की सरकार बनने पर रद्द होगा योगी सरकार का यह फैसला, मायावती का बड़ा ऐलान

बसपा सुप्रीमो मायावती ने बेसिक शिक्षा परिषद के तहत प्राथमिक विद्यालयों का विलय करने के मामले की कड़ी आलोचना की। उन्होंने आरोप लगाया कि इस फैसले से गरीब बच्चों को नुकसान होगा। सरकार को ये फैसला तुरंत वापस लेना चाहिए।

बहुजन समाज पार्टी (बसपा) अध्यक्ष मायावती ने बेसिक शिक्षा परिषद के तहत प्राथमिक विद्यालयों का विलय करने या उन्हें समेकित करने के उत्तर प्रदेश सरकार के कदम की बुधवार को कड़ी आलोचना की। उन्होंने आरोप लगाया कि इस फैसले से गरीब बच्चों को नुकसान होगा। सरकार को ये फैसला तुरंत वापस लेना चाहिए।

मायावती ने सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म एक्स पर एक पोस्ट में इस निर्णय को “अनुचित, गैर-ज़रूरी एवं गरीब-विरोधी” करार दिया। बसपा सुप्रीमो ने कहा कि इस कदम से आर्थिक रूप से कमजोर पृष्ठभूमि के करोड़ों बच्चे अपने घरों के पास

सुलभ और सस्ती शिक्षा से वंचित हो जाएंगे। बेसिक शिक्षा परिषद, उत्तर प्रदेश सरकार द्वारा प्राथमिक विद्यालयों के युग्मन / एकीकरण की आड़ में बहुत सारे विद्यालयों को बंद करने वाला जो फैसला लिया गया है वह गरीब बच्चों के हित में नहीं है। उन्होंने इस निर्णय को तत्काल वापस लेने की मांग की।

पूर्व मुख्यमंत्री ने कहा कि यदि सरकार अपना यह फैसला वापस नहीं लेती है तो राज्य में बसपा की

सरकार बनने पर इस फैसले को रद्द करके पुनः पुरानी व्यवस्था बहाल की जायेगी। उम्मीद है कि राज्य सरकार गरीबों व आमजन की शिक्षा के व्यापक हित के मद्देनजर इस फैसले को बदलने के बारे में ज़रूर सहानुभूतिपूर्वक विचार करेगी।

सूत्रों के अनुसार, उत्तर प्रदेश सरकार ने शैक्षणिक संसाधनों को युक्तिसंगत बनाने और कम नामांकन, शिक्षकों की कमी और बुनियादी ढांचे के दोहराव जैसे मुद्दों को दूर करने के

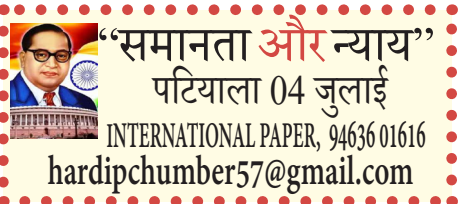
प्रशासनिक प्रयास के तहत स्कूल विलय नीति शुरू की है। वहीं, अधिकारियों का दावा है कि इस कदम का उद्देश्य छोटे और कम नामांकित विद्यालयों को समेकित करना और उनका विलय नजदीकी संस्थानों में करना है।

रेल किराया बढ़ाने पर केंद्र सरकार पर बोला हमला

इससे पहले मायावती ने रेल किराया बढ़ाने को लेकर सरकार पर तंज कसा था। देश में रेल के किराये में वृद्धि को आम जनहित के खिलाफ करार देते हुए मंगलवार को कहा कि यह फैसला संविधान के कल्याणकारी उद्देश्य के बजाय केंद्र सरकार की व्यावसायिक सोच को दर्शाता है।

MP के छिंदवाड़ा में आदिवासी युवक के साथ अमानवीयता: पीटने के बाद पेशाब पिलाने का आरोप, ग्रामीणों का प्रदर्शन, एक आरोपी गिरफ्तार

घटना के बाद बढ़ा तनाव, पुलिस बल तैनात, प्रशासन ने निष्पक्ष जांच का दिया भरोसा

भोपाल। मध्य प्रदेश के छिंदवाड़ा जिले के हर्ई थाना क्षेत्र अंतर्गत तुड़यापानी गांव में एक आदिवासी युवक के साथ हुई अमानवीय घटना ने पूरे क्षेत्र को झकझोर कर रख दिया है। पीड़ित युवक ने आरोप लगाया है कि उसे न केवल बेरहमी से पीटा गया, बल्कि उसके मुंह पर थूका गया और जबरन पेशाब तक पिलाया गया। इस घिनौनी घटना के बाद पूरे आदिवासी समाज में आक्रोश है और बड़ी संख्या में लोग आरोपियों के खिलाफ सख्त कार्रवाई की मांग को लेकर सड़कों पर उतर आए।

पीड़ित युवक ने पुलिस में दी शिकायत में बताया कि यह घटना 29 जून की रात की है। युवक के अनुसार, राजा चौकसे नाम के ढाबा संचालक ने उसे गांव के मंच पर ले जाकर पहले पीटा, फिर उसके मुंह पर थूका और बाद में उसे पेशाब पिलाया। यह सबकुछ अन्य लोगों की मौजूदगी में हुआ।

ग्रामीणों ने किया विरोध प्रदर्शन

घटना की जानकारी मिलते ही गांव में तनाव फैल गया। अगले ही दिन बड़ी संख्या में ग्रामीणों ने प्रदर्शन करते हुए तुड़यापानी गांव की मुख्य सड़क जाम कर दी और आरोपियों की तत्काल गिरफ्तारी की मांग की। स्थिति को गंभीरता से लेते हुए छिंदवाड़ा के एडिशनल एसपी आयुष गुप्ता, एसडीएम और अन्य प्रशासनिक अधिकारी मौके पर पहुंचे और ग्रामीणों को समझाकर शांत कराया। अधिकारियों ने प्रदर्शनकारियों को निष्पक्ष जांच और शीघ्र कार्रवाई का आश्वासन दिया, जिसके बाद प्रदर्शन खत्म हुआ।

तीन आरोपियों मामले दर्ज, एक आरोपी गिरफ्तार। हर्ई पुलिस ने पीड़ित की शिकायत पर तत्काल

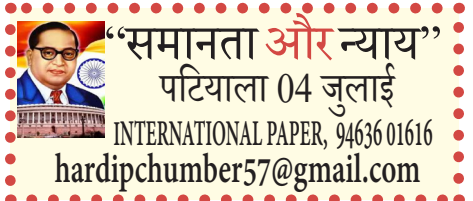
अपमानित किया गया।” भलावी ने आरोप लगाया कि यह घटना सुनियोजित थी और प्रशासन को आरोपियों के खिलाफ सख्त कार्रवाई करनी चाहिए। एसपी आयुष गुप्ता ने बताया कि घटना की गंभीरता को देखते हुए पुलिस सभी पहलुओं की जांच कर रही है। हालांकि उन्होंने यह भी कहा कि पीड़ित युवक की प्रारंभिक रिपोर्ट में पेशाब पिलाने और मुंह पर थूकने की बात नहीं थी। एसपी ने कहा, “पीड़ित की ओर से बाद में यह आरोप सामने आया है, इसलिए पुलिस अब इस एंगल से भी जांच कर रही है।”

आसपास के क्षेत्र में तनाव

घटना के बाद से गांव और आसपास के क्षेत्र में तनाव की स्थिति बनी हुई है। प्रशासन ने किसी भी अग्रिय घटना को रोकने के लिए आसपास के थानों से अतिरिक्त पुलिस बल बुला लिया है। पुलिस लगातार लोगों से शांति बनाए रखने की अपील कर रही है।

मंदिर के उद्घाटन में दलित परिवार ने की थी पजा, आरोपी थे परेशान’, मंदिर परिसर में दलित युवक को जातिवादी गालियां

आरोप है कि आरोपी के माता-पिता ने भी पीड़ित को अपशब्द कहे. इसके अलावा उन्होंने उसकी जातिगत पृष्ठभूमि के आधार पर मंदिर में आने-जाने पर सवाल उठाया।

मुंबई: मलाड पश्चिम में एक मंदिर के बाहर दलित व्यक्ति पर जातिवादी गाली-गलौज करने के आरोप में एक उच्च जाति के परिवार के तीन सदस्यों पर मामला दर्ज किया गया है। 45 वर्षीय पीड़ित की शिकायत में दावा किया गया है कि यह जातिवादी गालियां और दुर्व्यवहार 28 जून को मालवानी के ओंकारेश्वर महादेव मंदिर में हुआ था। मीडिया रिपोर्ट के अनुसार, पीड़ित और मंदिर ट्रस्ट के प्रमुख मिथिलेश सिंह मंदिर परिसर के पास नो पार्किंग का साइन लगा रहे थे, तभी स्थानीय निवासी सोनू उपाध्याय ने पीड़ित को गाली-गलौज देना शुरू कर दिया। सिंह ने अपनी शिकायत में आरोप लगाया, “आरोपी उपाध्याय परिवार लंबे समय से

उनके साथ दुर्व्यवहार कर रहा है। हम मंदिर के बाहर नो-पार्किंग बोर्ड लगा रहे थे, तभी सोनू उपाध्याय और उसके माता-पिता ने शिकायतकर्ता के साथ दुर्व्यवहार किया।”

आरोप है कि, सोनू के माता-पिता, ओंकारनाथ और पार्वती उपाध्याय भी पीड़ित को अपशब्द कहे. इसके अलावा उन्होंने उसकी जातिगत पृष्ठभूमि के आधार पर मंदिर में उसकी उपस्थिति पर सवाल उठाया। शिकायतकर्ता ने कहा, “इस तरह का जातिवादी और भेदभावपूर्ण कृत्य शर्मनाक है। हम 21वीं सदी में हैं।”

पीड़ित ने दावा किया कि

उनका गुप्ता मंदिर के उद्घाटन के दिन की पूजा से जुड़ा है, जिसे एक दलित परिवार ने किया था।

पीड़ित ने अपनी शिकायत में कहा, “चार साल पहले, जब मंदिर का निर्माण किया जा रहा था, तो सभी समुदायों और धर्मों के लोग एक साथ आए और इसके लिए काम किया। चूंकि एक हरिजन परिवार ने मंदिर के उद्घाटन के दिन पूजा की थी, इसलिए उपाध्याय परिवार इस बात से परेशान है।”

ओंकारेश्वर महादेव मंदिर फाउंडेशन के अध्यक्ष मिथिलेश सिंह ने स्थानीय संवाददाताओं को बताया कि

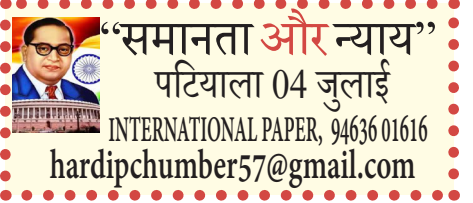
पीड़ित अक्सर मंदिर में आता है और स्वैच्छिक सेवाएं भी करता है।

इस संबंध में उपाध्याय परिवार के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) और एससी/एसटी (अत्याचार निवारण) अधिनियम की संबंधित धाराओं के तहत मामला दर्ज किया गया है।

मीडिया रिपोर्ट के अनुसार, परिवार के मुखिया ओंकारेश्वर उपाध्याय ने दावा किया कि शिकायतकर्ता द्वारा लगाए गए आरोपों में परिवार के सभी सदस्य निर्दोष हैं।

उपाध्याय ने कहा, “मेरे परिवार के किसी भी व्यक्ति ने उनके खिलाफ जातिवादी शब्दों का इस्तेमाल नहीं किया। हमारे पास अपने दावों का समर्थन करने के लिए वीडियो सबूत हैं। जब पुलिस हमें बुलाएगी, तो हम इसे उनके सामने पेश करेंगे।”

सिविल सर्जन ने मलेरिया के मामलों को लेकर गढ़दीवाला के विभिन्न स्लम क्षेत्रों का दौरा किया

होशियारपुर 4 जुलाई (तरसेम दीवाना) सिविल सर्जन होशियारपुर डॉ. पवन कुमार शगोत्रा ने आज मलेरिया के मामलों को लेकर ब्लॉक भुंगा के अंतर्गत गढ़दीवाला के विभिन्न स्लम क्षेत्रों का दौरा किया। इस दौरान जिला एपीडिमोलोजिस्ट डॉ. जगदीप सिंह भी मौजूद रहे। डॉ. पवन कुमार ने गढ़दीवाला और आसपास के क्षेत्रों में स्लम क्षेत्रों का दौरा किया और मलेरिया पॉजिटिव रोगियों से

मुलाकात की और उनके स्वास्थ्य के बारे में जानकारी ली। इस दौरान उन्होंने मल्टी परपज पुरुष स्वास्थ्य कार्यक्रमकर्ताओं और मल्टी परपज स्वास्थ्य सुपरवाइजर्स से मलेरिया रोगियों के उपचार की समीक्षा की और मलेरिया विरोधी गतिविधियों पर चर्चा की।

सावल सर्जन न इन क्षेत्रों के निवासियों से बातचीत की और उन्हें मलेरिया की रोकथाम के बारे में जागरूक किया। उन्होंने कहा कि मलेरिया मच्छर रात में काटता है। मच्छर स्थिर पानी में पनपते हैं। इसलिए, अपने आस-पास की सफाई पर विशेष ध्यान देना ज़रूरी है।

मलेरिया के सबसे आम शुरुआती लक्षणों में बुखार, सिरदर्द और ठंड लगना शामिल है। इसके लक्षण आमतौर पर संक्रमित मच्छर के काटने के 10-15 दिनों के भीतर शुरू होते हैं। अगर किसी को ठंड लगने और कंपकंपी के साथ बुखार हो, तेज बुखार और सिरदर्द हो, बुखार उतरने के बाद थकान और कमजोरी हो और शरीर से पसीना आए तो उसे मलेरिया बुखार हो सकता है। लक्षण दिखने पर तुरंत नजदीकी सरकारी अस्पताल या स्वास्थ्य केंद्र पर जाकर अपने खून की जांच करवाएं और डॉक्टर की सलाह लें, खुद से कोई दवा न लें।